

KÖİP, TİP, TKP, TKEP, TKSP, TSİP

6 parti ortak çağrı yaptı

"POLİTİK TUTUKLULARIN SALIVERİLMESİ VE GENİŞ KAPSAMLI BİR GENEL AF İSTEMİNİ SONUÇ ALICI BİR YAYGINLIĞA VE ETKİNLİĞE KAVUŞTURALIM!"

Türkiye ve Kürdistanlı Emekçiler,
Demokrat ve Barışsever İnsanlar,

Onbinlerce siyasi tutuklu Türkiye cezaevlerinde üç yılı aşkın süredir sistematik işkence ve akıl almaz zulüm altında. Türkiye'de genel ve yerel seçimlerle sözde demokrasiye geçildiğinin söylendiği günlerde, faşist rejim, zindanlardaki yurtseverleri moral ve fiziksel olarak yok etme çabalarını daha da artırdı.

6 Kasım 1983 seçimlerinden bu yana askerî mahkemeler 63 yeni idam ve 80 yeni ömürboyu hapis cezası verdi. Bu dönemde açılan yeni davalarla birlikte idam istemiyle yargılananların sayısı 5000'e yükseldi. Faşist rejimin Genel Kurmay Başkanlığının 2 Nisan 1984 tarihli açıklamasında itiraf edildiği gibi, politik tutukluları fiziksel ve moral olarak yok etmek üzere kurulan "özel" cezaevlerinde "savaş durumu" koşulları uygulanmaktadır. Yine aynı açıklamayla cezaevlerinde 52 kişi-

nin öldüğü itiraf edildi. Gerçek durum ise savaş esiri düşman askerlerine reva görülen-den çok daha ağır ve insanlık dışıdır.

İşte bu koşulları protesto etmek için, ülkenin dört bir yanında politik tutukluların ölümü göze alarak direnişe geçti. Direnişlerde yüzlerce yurtsever komaya girdi, Diyarbakır Cezaevi'nde 11 Kürt yurtseveri yaşamını yitirdi. Tutuklu eşleri, anaları, tehditleri, tutuklanmayı göze alarak yakınlarının kanlı çamasırları ile hükümetin kapısına dayandılar.

Türkiye ve Kürdistanlı Emekçiler, Demokrat ve Barışsever İnsanlar, DİSK, Barış Derneği, TÖB-DER ve diğer ilerici, demokrat parti ve örgütlerin yönetici ve üyeleri, onbinlerce yurtsever, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın ABD'nin nükleer füze rampası, sıçrama tahtası olmasına, IMF'nin ekonomik yıkım dayatmasına ve ülkemizde demokrasinin yok edilmesine karşı direndik-

leri için cezaevlerindedir. Onların şahsında halklarımızın can güvenliği, ekmeği, özgürlükleri zincir altındadır. Onların şahsında yok edilmek istenen halklarımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık hareketidir. Politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların saliverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemi çeşitli politik güçlerden güçlerce ve geniş halk yığınlarıca benimsenmektedir. Zindanlarda, yurt içinde ve dışında bu istemin hayata geçmesi için yoğun çabalar sürmektedir. Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu istemi ve çabaları destekliyor, sonuç alıcı bir

Arkası 9. sayfada

Onlar süngüye, biz yığınlara güveniyoruz

"Elim kopsaydı da Özal'a oy vermeseydim!" Yerel seçimlerin üzerinden daha bir ay geçmeden, iş yerinde, kahvede, yolda en çok duyulan söz buydu. Özal'ın yaylım ateşi gibi yağdırdığı zamlar boyalı başında yaratılan Özal efsanesini kısa sürede yerle bir etti.

Nisan ayında, aylık fiyat artışlarında % 8.2 ile son dört yılın rekoru kırıldı. Bu, işçilerin, köylülerin, memurların sofrasından çıkmada kırılan bir rekordur.

Yalnız bu kadar mı? Duvara bir tek çivi bile çakmayan Özal, harıl harıl gecekondu yıkıyor. Sanayii işletmelerinde işçi çıkarımları artıyor. MESS halâ "işçi maliyetleri"nin yüksekliliğinden şikâyet ediyor, "ücretli izin günleri daha da azaltılmalıdır" diyor. Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz, "Çalışma Bakanlığına öyle adamlar doldu ki, bunlar bana bile komünist diyorlar" diyor. Düşük tütün baş fiyatlarını protesto ettikleri için Ziraat Odaları, Ziraat Mühendisleri Odası ve Ziraatçılar Derneği başkanlarına dava açılıyor. Şarkıcı Selda bir şarkısında "Türkiye'deki büyük toprak sahiplerine haydut" dediği gerekçesiyle "komünizm propagandası yapma suçu"ndan tutuklanıyor. Sıkıyönetim Mahkemelerinde onar onar idam cezaları kesilmesi, tutuklamalar, siyasi polis hücrelerinde yurtseverlere yapılan işkenceler sürüyor. Tüm bunların sorumluları, vurguncu holdinglerini, uçsuz bucaksız çiftliklerini korumak, sömürülerini daha da artırabilmek umuduyla Amerikan emperyalistlerine daha sıkı sarılacak istiyorlar. Amerikan tekelleriyle, General Dynamics ile, İTT ile yeni yeni ihanet belgeleri imzalıyorlar. Pentagon, bu ayın sonunda Washington'da yapılacak olan NATO toplantısında Türkiye'de Pershing ve Cruise roketlerinin yerleştirilmesini gündeme getirmeye hazırlanıyor.

Halkın tüm bunlara tepkisi büyüktür. Diktatör Evren o nedenle ağzını her açtığı anda "Anayasayı değiştirmek isteyenler"

Arkası 7. sayfada

Strasbourg'da eylem birliği

TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ İSTEYEN GÜÇLERİN
ORTAK SESİ AVRUPA KONSEYİ ÖNÜNDE DE YÜKSELDİ

8 Mayıs günü Strasbourg'da Avrupa Konseyi binası önünde büyük bir kalabalık toplanmıştı. Aralarında TİP Genel Başkanı Behice Boran, DİSK'li sendikacılar, TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu ve yıllar yılı ülkemizde demokrasinin, bağımsızlığın, özgürlüklerin savaşını vermiş, saçlarını bu uğurda ağartmış, her türlü acının çemberinden geçmiş nice yığıt, değerli insan, Avrupa Konseyi önünde, 6 sol partinin, KÖİP'nin, TİP'in, TKP'nin, TKEP'nin, TKSP'nin, TSİP'in yandaşları, başka demokratlar, Avrupa Konseyi önünde, Türkiye'li göçmen işçiler, ilerici ve Avrupalı demokrat dostlarımız, aydınlar, öğrenciler... 6 partinin, "ülkemizin ve dünyanın tüm barış ve demokrasi güçlerine, halkımıza ve dünya halklarına" seslenen Ortak Çağrısı. "Türkiye'deki politik tutukluların salınması ve geniş kapsamlı bir genel af istemini desteklemeye"

çağırın bu ortak ses Avrupa Konseyi'nde yankılandı. Türkiye demokrasi güçlerinden oluşan bir heyet, Konseye, "Genel af" için toplanmış 170 bini aşkın imzayı sundu. Heyetin sözcüsü; DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, Avrupa Konseyi binası içinde düzenlediği bir basın toplantısında, Türkiye'de demokrasiye geçilmek bir yana, tam tersine demokrasi güçlerine saldırının şimdi çok daha ince yöntemlerle ve artarak sürdüğünü belgelerle sergiledi. Yürekerinin kulakları sağır olmayanlar elbette cezaevlerinde yurtseverler yakılırken, işkenceler sürerken, birbiri peşisıra idam cezaları verilirken, Türkiye'de demokrasinin "D"sinin bile olmadığını pek iyi anlıyorlar. Yürekerinin kulakları sağır olanlara ise elbette hiçbir şey anlatılamaz.

Arkası 9. sayfada

TKP İzmir İl Örgütü hükümeti protesto etti İzmir Balatçık'da gecekondu yıkımı

ANAP hükümeti dün "yapın" dediği gecekonduları şimdi kendisi yıktırıyor. İzmir'den gönüllü muhabirimiz Mehmet Zero bildiriyor:

İzmir'in Çiğli ilçesi Balatçık sirtlarındaki gecekondular 14-15 Nisan günlerinde yıktırıldı. 14 Nisan günü Karşıyaka belediyesinin yıkım araçları Balatçık sirtlarına dayandı. Varını yığını buraya yatırmış olan yurttaşlar, evlerini yıktırmamak için ellerinde bayraklar, çocuk-cocuk yıkım araçlarının önüne çıktılar. Kimileri buldozerlerin önüne yattı. Bunun üzerine belediye yetkilileri akşam üzeri polis getirerek, yıkımı polis nezaretinde gerçekleştirdiler. Polis kordonunu yarmaya çalışan bazı kadınlar coplarla dövüldü. Çocuk-cocuk ailelerden yükselen çığlıklara karşın gecekonduların yıkılması üzerine, yurttaşlar çaresizlik içinde sokakta kaldılar. Kimileri geceyi hafif yağmur altında, eşyaların başında geçirdi, kimileri Balatçık ve Çiğli'deki yakınlarına dağıldı. Yıkım ertesi gün de devam etti.

Gecekonduların sahibi yurttaşlar, seçimlerden önce ANAP'lı parti yöneticilerinin kendilerine gelecek, gecekondu yapımını teşvik ettiklerini ve hatta belediye tarafından kendilerine numara bile verildiğini söylediler. Ellerindeki makbuzları gösteren İsmail Sıfa, Latif Pınar, Ali Keleş, Ahmet Yıldız, Musa Pınar adlı yurttaşlar olayı bize şöyle anlattılar: "Gecekondu yaparsak bize tapu vereceklerini söylediler. Biz de vergi dairesine giderek, bizzat ANAP'lı yetkililerin isteği ile, gecekondularımızı 1981 yılında yapılmış gibi gösterdik. Cezalı olarak vergimizi ödedik. Belediyeye gittik numarataj vergimizi ödedik. Geldiler sokak numaraları verdiler. İnşaatlarımızı yaparken belediye zabıtalari geliyor, kolay gelsin deyip gidiyorlardı. Ama seçim sonrası aynı zabıtalari gelip gecekonduları tespit ettiler. Seçim öncesi gelerek bizzat kendisi gecekondu yapmamızı öneren ANAP Karşıyaka Belediye Başkanı adayı Nevzat Çobanoğlu, başkan seçildikten sonra bizle görüşmeye yanaşmadı. Kendisine gecekondularımızın yıkımının durdurulma-

Arkası 7. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Her yerde uyanık olmak

Kadriye Aysel

Subat ayı Atılım'ında çıkan ve TKP'nin Sesi'nde yayınlanan "Polis faaliyetlerinin legalize edilmesi" yazısı uzun zamandır gerek-sinim duyduğumuz çok önemli bir konuyu işliyor. Çoğumuzun, kısa bir zaman için de olsa, yazıda değinilen hatalara düşmüş olması söz konusudur.

Bu yazı, bizim gibi yurtdışı-na çıkmak zorunda kalan parti-tiler için daha da önem kaza-nıyor. Tabii bu önemlilik Avru-pa'da işçi olarak çalışan yoldaşlarımız için de aynen geçerlidir.

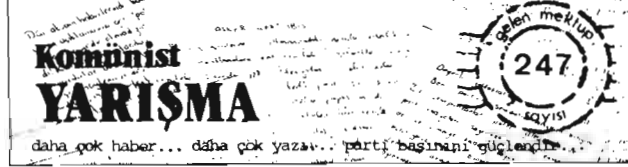
Kanımcı, yurtdışına çıkınca bir-den polis tehlikesinin ortadan kalktığını düşünebilmiyiz yapıla-bilecek hataların en önemlisidir. Karşımızdakinin "Türk polisi" olmaması bizi kısmen bir rahat-lığa itebilir. Polisin doğrudan o-perasyon alanından çıkması oldu-ğumuz için, polisin izleme ve dinleme yöntemleriyle bizlerden bilgi alma işlevini gözardı ede-biliriz.

Buraya gelene iki seneye yakın bir süre geçti. Şimdi bulundu-ğumuz ülkenin polisinin "bizimki-ler"le farklılık taşımadığını iyi biliyoruz. Bulduğumuz ülkenin polisi, tüm Batı Avrupa polis örgütleri gibi, Türkiye polis örgü-tüyle sıkı ilişki içinde. Türkiyeli göçmen kitlelerinin içinde de bizza-t Türkiye polisi görev yapıyor. Bu-nun yanı sıra Türkiye Konsolos-luğunda çalışanlar kanalıyla bir haber alma ağı oluşturularak göçmen işçilerin, ailelerinin ürkü-tülmesi, hareketsizleştirilmesi he-defleniyor. Gerek polis, gerek ajanlar aracılığıyla muhtelif dedi-kodular yayılmaya çalışılıyor. Bu yolla -gerek politik, gerekse işçi-göçmenlerin arasında olumsuz bir psikolojik ortam yaratılmak isteniliyor. Diğer yandan, yayılan dedikodulara ideolojik kırflar uy-durma çabaları da söz konusu. Tüm bunların yanı sıra ülke poli-sinin izleme ve dinleme faaliyet-leri de cabası. İşte böyle bir ortamda bizler, olağanüstü bir dikkatle görevimizi sürdürmek zo-rundayız. Ancak tüm istememiz

ve gayretimize karşın, dikkatimiz ve önlemlerimiz için "yeterli dü-zeydedir" diyemeyiz.

Çünkü bizler hâlâ bulunduğumuz ülke için konspirasyonun ne demek olduğunu iyice özüm-semiş değiliz. Göçmenliğimizin ilk zamanlarında sohbetlerimiz sı-rasında, herbirimiz memleketi ait anılarımızı, elbette belli bir özeni göstererek, anlattık. Ancak dünya çapındaki deneyimler de gös-

teriyor ki, bizlere hiç de önemli gelmeyen bilgiler polisin işine yarayabiliyor. Çünkü polisin bir işlevi de, uzun süreli izleme ve dinlemeyi gerçekleştirmek, bilgi-leri depolamak ve bu biriken bilgiyi değerlendirmektir. Bunun yanı sıra, bulunduğumuz ülke için-deki çalışmalarını üzerine her-hangi bir "zararsız" sohbet için de, yukarıda işaret edilen tehlike geçerlidir.

Daha şimdiden kazanıyoruz

Yarışma için gelen mektupla-rın bir çoğu "Mektubuma nasıl başlayacağımı kestiremiyorum", ya da "Ne yazacağımı bilemiyo-rum" sözleriyle başlıyor. Ama gö-rülüyor ki, yoldaşlarımız söyle-diklerinin tersine, bu işi bece-rebiliyorlar. Hem de iyisini bece-renler de az değil. En azından herkes bir çaba, bir çalışma içinde.

Yarışmaya katılarak Bursa'daki işçilerin sesini duyurmaktan gurur duyduğunu belirten Azem Başu-büyük, ne olur, ne olmaz, eksik kalmasın demiş; haberi yazmak için kalemi eline aldığı anda "Ne-rede?" sorusunu yazmış, bir-de eşit çizgisi çekip yanıtını kar-sısına yazmış. "Kim?" sorusunu yazmış, karşısına yanıtını vermiş. "Ne yaptı?" demiş, yanıtını ver-miş. Ve sonuçta, her yanı tam, eksiksiz bir haber yapıp gönder-miş.

M.Bilir ise Atılım'ın iyileştiril-mesine yalnız yazı ve haberle-riyle katılmakla sınırlanmamış ken-dini. Atılım'ı teknik olarak da eleştirir süzgecinden geçirmiş, yeni sayfa düzeni vb. önermiş. M. Bilir'in uyarısıyla, Atılım'ın Nisan

sayısından bu yana sürdürdüğümüz hatamızı, bu sayıda düzeltiyoruz. 1 Nisan sayısında, Atılım'ın sayı-sını değiştirmeyi unutarak, ikinci kez 124 yazmışız. Elinizdeki Atılım, bu nedenle 128 sayısını taşıyor.

Federal Almanya'dan Sandalcı imzasıyla yazan bir okuyucumuz yarışmanın kendisine daha şim-di-den kazandırdıklarını ele alıyor: "25 gündür yazılar yazıyorum. Yazdıklarımın hiçbirini birbirini ta-mamlamadı. Birgün yazdığımı er-teşi gün beğenmedim. Aklıma ge-len yazı diline dökmeye çalış-tım. Bu süre içinde iki şey kazandım.

Birincisi, hergün partimizin merkez organına yazı yazma gay-reti giderek alışkanlık haline geldi. Hergün yazdıklarımı kullanama-dım. Ama yazı yazma alışkanlığı ediniyorum.

İkincisi, "işlerin çokluğu", "yorgunluk" vb. nedenlerle oku-maya ayıramadığım zamanı yarat-maya başladım. Yazmak, bir şey-ler üretmek ancak okumakla ola-naklı. Şimdi günlük yaşamın planlanmasında okumaya ve yaz-maya kesin olarak zaman ayırı-yorum. Demek bunca işin ara-sında okumaya ve yazmaya ama az, ama çok zaman ayırmak olasıymış".

Mardin'den yazan Mervan arka-daşımız, TKP'nin Sesi radyosunda eğitici bir program olmasını ve bu programda şu gibi soruların yanıt-larına yer verilmesini istiyor: Röportaj nasıl yapılır? Haber nasıl kaleme alınır? Genelden oze-le doğru mu, özelden genele doğru mu aktarılır? Olayların ele alınışı ve değerlendirilmesi nasıl yapılmalıdır? vb. Bu tür kısa, eğitici bir programı önümüzdeki günlerde TKP'nin Sesi'nden din-leyebilirsiniz.

Kuşkusuz, örnek gönüllü mu-habir olarak İzmir muhabirlerimiz-den M.Zero'yu göstermemize hiç-bir yarışmacımız karşı çıkmaya-caktır. Atılım'ın birinci sayfasın-da yer alan geçeköndü yıkımıyla ilgili haberini, M.Zero, olay-ların akışı içinde, neredeyse günü gününe aktardı. Yıkım öncesi ge-lişmeleri, yıkım günü olanları ve ardından dağıtılan parti bildirisi-ni üç ayrı mektupta, olayların geçtiği günün içinde, sıcak sıcak-gına ilettili. Kendisini tüm yol-daşlar, tüm Atılım okurları adına kutluyoruz.

Bu nedenle evlerde yapılan soh-betlerde de son derece dikkatli olmak gerekiyor. Memleketle ilgili anılar hiç sohbet konusu olmama-lı dersek abartma yapmış olma-yız. Yine bu sohbetler sırasında o ülkedeki örgütlenmemize ilişkin bilgiler vermemek de özel önem taşımaktadır. Bize sempattan kiş-iler hakkında ya da yoldaşlarımız hakkındaki görüşlerimiz de poli-sin işine yarayan değerli bilgi-lerdir. Yine önemle üzerinde dura-cağımız bir diğer konu da, telefon konuşmalarıdır. Uzun bir süre alan ve bir çok bilgiyi, görüşü içeren telefon konuşmaları, yine polis için büyük değer taşımaktadır.

Peki ne yapalım? Hiç konuşma-dan susalım mı? Elbette hayır. Ama hızla konspiratif yöntemler geliştirmemiz gereklidir. Konspi-rasyon için geçerli evrensel kural-ları, çalışma koşullarımıza yara-tıcılıkla uydurmayı bilmeliyiz. Bi-çimsel önlemlerle abartmaya kac-madan, uyum erimli düşünerek bu iş yapılabilir.

5. Kongrede alınan kararların hayata geçirilmesi, 83 Atılım'ın başarıya ulaşması, "Daha güçlü TKP'ni gerçekleştirmek siyasi po-lise karşı kararlı, bilinçli bir savaşla sıkıca bağlıdır. Hayatı-mızın her anında uyanık, parti normlarına tamatamına uygun bir çalışmayı gerçekleştirmek gö-revimizdir. Böylesi bir çalışma hem siyasi polisin, hem de parti düş-manlarının önünü keser, onları kıpırdayamaz hale getirir. Böylesi bir çalışmayla partimizin safları arınır ve pekleşir. Nihayet kanı-mızca, böylesi bir çalışmayı ger-çekleştirebilmek, parti üyeliğinin yenilenmesi sürecinde her yoldaş için parti üyeliğini yeniden hak etmede önemli bir adım olacaktır.

İlk "Atılım"ım

Bizim Radyo'yu dinleyenler, fabrikada, tezgah aralarında an-lattırdı. Merakla dinlerdim. On-lara sorular sorardım. Ama aldı-ğım cevapları tam anlayamazdım. Sözü ettiikleri partinin gazete-sinin olup olmadığını sorduğumda da tam bir cevap alamamıştım.

Aradan yıllar geçti. Bir başka fabrikaya girmiştim. Bu işyerin-den bir dost, cumartesi vardiya çı-kişi, bir zarf içinde bir mektup verdi. "Dikkatli oku, iyi sakla; üzerinde konuşuruz" dedi. O gü-nün gecesi benim için çok kısa ol-du. Çoluk-çocuk uyuduktan son-ra, gazeteyi okudum. Çok heye-canlandım. Sabaha kadar gazeteyi ancak bir sefer okuyabildim. Pa-zar günü gazeteyi geri aldılar. Ver-mek istemedim. Bir başkasının da okuması gerekiyor diyerek ikna ettirdim.

Daha sonra Atılım'ı veren dostla uzun uzun konuşmalarımız oldu. Gazeteyi beraber okuduk, sorula-rıma açık yanıtlar verdi. Yavaş yavaş daha iyi anlamaya başla-dım. Sonra kavga'nın ateşi beni de tutuşturdu.

İlk Atılım'ım, benim partiyle ilk bağım. Benim partime o götürdü.

Sefer Mert

**ATILIM
OKU, OKUT**

"TKP üyeliğine layık görüldün yoldaş"

Öyle günler vardır ki, unutulmaz demek, o günü tanımlamak için yetmez. O gün ve günün getirdiği, insanın yaşamının bir parçası de-ğil, ta kendisi haline gelir.

Yine bir şehidimizi gömmüş, Zincirlikuyu'dan dönüyorduk. Bo-ğazın sirtlarında, kavgaya yakla-şan 1 Mayıs üzerine konuşuyor-duk. "Biraz ara verelim dostum" dedi, sonra... "Türkiye Komünist Partisi, seni üyeliğe layık gördü yoldaş!"

O an duyduklarımı anlatmam çok zor. Yolunda savaşmaya baş-ladığım günden bu yana, ulaşılması zor diye düşündüğüm, uğrunda ö-lümlere atıldığım yüce örgüt, so-mut, etiyile, kemiyile karşıma çıkmıştı.

Artık bana açılan kapıdan içeri adımımı atıyordum. Artık adım benim partiyi, parti yaşamını ög-renmeye başlıyordum. Omuzla-rımdaki sorumluluk eskisiyle kı-yaslanamaz ölçülerde ağırdı.

Artık yol göstermek, örnek o-mak zorunluluktur. En ağır so-

rumlulukların üstesinden gelmek, sorunları çözmek, saldırılara ve ye-nilen darbelerle rağmen ayağa kalkma becerisini gücünü, göster-mek bir zorunluluktur. Artık tek tek olaylar, eylemler değil bir partili olarak tüm yaşamı bir sı-navdır. Ve o ilk günün heyecanı, sorumluluk duygusu artacağı yer-de diniyorsa, bu sınavda kalmak kaçınılmazdır.

Parti üyeliğine layık görülme-rin, ilk günün heyecanını, onurunu, sorumluluğunu duyup, geliştiren-lerin omuzlarında partimiz öncü-lük rolünü yetkinleştiriyor. Parti böylesi kadrolarla en ağır saldırı-ların üstesinden geldi. Böylesi kadrolarla utkuya ulaşacaktır.

"Türkiye Komünist Partisi üye-liğine layık görüldün yoldaş!" Bu güvene layık olmak, partinin ö-nünde yığınların önünde, her ko-şulda, her yerde, lafla değil, işle, savaşla bunu kanıtlamak!

T.Boztepe

K.U. ÇERNENKO:

SBKP Programının yeniden kaleme alınması üzerine

25 Nisan 1984'te SBKP MK'ne bağlı SBKP Programı'nın Yeni Biçimini Hazırlama Komisyonu'nun bir oturumu oldu. Oturumda Komisyon Başkanı, SBKP MK Genel Sekreteri K.U. Çernenko yoldaş bir konuşma yaptı. Çernenko yoldaş konuşmasında, partinin en önemli ideolojik-teorik ve politik belgesi olan programın 26. Kongre'nin kararı doğrultusunda yeniden kaleme alınmasının karakteri ve içeriğiyle ilgili ana sorunlar üzerinde durdu. K.U. Çernenko yoldaş özetle şöyle dedi:

Bu çalışmada en önemlisi, yeni toplumun ulaştığımız sosyal-ekonomik olgunluk aşamasını tam anlayarak hareket etmektir. Son yıllarda partinin belgelerinde iktisadi bakımdan önemli bir sonuç saptandı: Biz, tarihsel bakımdan uzun bir dönemin, gelişmiş sosyalizm aşamasının başlangıcında bulunmaktayız. Partinin ve Sovyet halkının bugünkü ve gözle görülür gelecekteki görevlerinin özünü de bu belirliyor. Günümüz koşullarında Programımız, gelişmiş sosyalizmin mükemmelleştirilmesinin programı olmalıdır. Komünizmde doğru adım adım geçiş de buna göre olmaktadır.

Soruna böylece bir yaklaşım, bugün yürürlükte bulunan programın kimi hükümleri ile toplumsal gelişmenin reel gidışı ve yığınların biriktirdiği deneyim arasında yaşamın ortaya çıkardığı farkları kaldırma, komünizmin en yüksek evresine geçişin yolları ve süresi konu-

sunda belirli bir dönem varolan basitleştirilmiş görüşten tamamiyle kurtulma olanağı veriyor. Programın yeni biçimi, politik bakımdan son derece önemli olan bu sorunun çözümünü sağlamalıdır.

Programda gelişmiş sosyalizmin gerçekçi, her yanı tartışmış bir tanımlaması yapılmalıdır. Bizim kazanımlarımız ve üstünlüklerimiz, sosyalizmin yeni tarihsel aşamada sağladığı büyük olanaklar yansımalarıdır. Bunun yanı sıra, toplumun önünde duran sorunların karmaşık olduğunu da göstermek gerek. Başka bir deyişle, gerçeklerden, toplumsal pratiğin kanıtlamış olduğu şeylerden hareket etmek gerekir.

Kuşkusuz, Programda ulaşmak istediğimiz perspektifler, sonul amaçlar net bir şekilde çizilecektir. Bu belge, geleceğe giden yolu gösterdiği, yeni sosyal ufuklar açtığı için Program olacaktır. Burada ağırlık, tarihsel bakımdan görülebilir geleceğe, bugünkü kuşakların erişebileceği amaçlara verilmelidir.

Elbette ki, Programın yeni biçiminde bu amaçlar hakkında açık görüşler dile getirilecek, komünizm ülküsünü erişme yolunda sosyalizm ülküsünü tamamiyle yaşama geçirmemiz gerektiği gösterilecektir.

Parti Programı gibi bir belgede, rakamlar, herçesit ayrıntı kötüye kullanılmamalıdır. Önemli olan, esasın ayrıntılar içinde boğulma-

ması, temel gelişme doğrultusunun net bir biçimde görülmüştür.

Programın yeni biçimindeki temel içeriği, toplumumuzun dinamik gelişmesindeki nicel değil, en önemli nitel özellikler oluşturmaktadır. Kuşkusuz, nicel göstergeler de bizim için ekonomik ve sosyal gelişmenin nirengi noktaları olarak kullanılabilir, kullanılıyor. Bu göstergeler beş yıllık planlarımızda, uzun vadede hedef programlarında belirleniyor. Böylece programlardan biri olan 1986-2005 yılları için SSCB bilimsel-teknik ilerleme kompleks programı çoktan hazırlanmaya başlandı. Bu belge, parti Programının bilimsel temellendirilmesi için, ona eklenen hükümlerin, bilimin en yeni kazanımlarıyla, somut bilimsel-teknik, ekonomik ve sosyal hesaplamalarla karşılaştırılması için daha etkin kullanılmak zorundadır.

Parti Programı, kısa, net ve eksiksiz olmalı, her komünistin, hatta her Sovyet insanının kolayca benimseyebileceği, anlayabileceği, kendi yaşamına ideolojik pusula yaratabileceği biçimde olmalıdır. Bu, özellikle partinin genç kuşağı için önemlidir.

Açıktır ki, Program çağdaş Marksist-Leninist bilgiyi, SBKP ve kardeş partilerin en son deneyimlerini, dünya çapındaki süreçlerin gerçekliğini yansıtan bir dizi yeni somut hükümle zenginleşecektir.

Arkası 8. sayfada

Afganistan gerçeği

● Ahmet ALAN

"Uyandı Nisan'ın öfkeli ateşiyle

telâhli Afganistan,

Ve yenilenme günü doğdu yurdun ufuklarında

Rüzgârlar bile tutturdu bir

umut türküsü..."

Ünlü Afganistan ozanı Mir Abar, 6 yıl önce 27 Nisan demokratik halk devrimini bu dizelelele selâmlıyordu...

Yüzyıllarca gerilere uzanan Afganistan devletinin tarihinde 6 yıl, çolde kum tanesi. Ama politik, tarihsel önemi bakımından tüm önceki döneme eşit demek abartma olmasa gerek. Nisan devrimi bu çileli, yigir halkın tarihinde yepyeni bir sayfa açtı. Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin yönetiminde kardeş Afgan halkı barış ve sosyal ilerleme yolundan gidiyor. Bu 6 yılın deneyimini partinin rotasını doğruladı: Afganistan halkı asırlık karanlıklardan, geri kalmışlıktan yalnız devrimci yoldan kurtulabilirdi. Afganistan toplumunun çehresi kökten değişti. "Toprak işleyenindir!" Her köylünün yüreğinde çarpan bu özlem, Afganistan'da gerçek oluyor. Sömürgeci feodallerin topraklarına el konularak, 300 bin köylü ailesine parasız dağıtıldı. Toprak reformunun süren ikinci döneminde, daha 74 bin hektar toprak dağıtılacak. Köylünün tüm borçları affedildi. Ağaların elindeki su kaynaklarına el konularak sulama işleri aynı adil ilkeye göre ayarlandı. Devrim Konseyi, Toprak Buyruktusu'na ek yaparak, tarımsal sorunların çözümüne emekçileri daha etkin çekme kararı aldı. Ayrıca, köylünün daha önce aldığı topraktan asgarinin üstünde vergi alınmamasını kararlaştırdı.

6 yıl önce % 95'i okuma yazma bilmeyen 16 milyonluk Afganistan halkı Nisan devrimiyle bu karanlık perdedi yırttı. 1980'de kabul edilen devlet planına göre, okuma yazma sorunu 1990'da tamamiyle çözülecek. Geçen yıl okuma yazma kurslarına 550 bin kişi katılarken, bu yıl bu sayı 635 bine çıktı. Üye sayısı 200 bine çıkan Demokratik Gençlik Örgütü buna büyük katkıda bulunuyor. ADGO 5. Plenumunda alınan karar uyarınca her üye yılda 3-5 kişiyi eğitiyor. Öğrenciler tatillerde gönüllü olarak köylerde kursları yönetiyor. Bu veriler yalnız yetişkinlere ilişkin. Çocuklar yeni yeni okullara kavuşuyor. Yalnız 1980'de 334 yeni okul kuruldu, 110 okul onarıldı. Son dört yılda buna daha yüzlerce eklendi.

Ülke tarihinde ilk kez "Aileli, anneligi ve çocukları koruma yasası" yürürlüğe girdi.

Afganistan kadını adım adım toplum yaşamındaki yerini alıyor. Afganistan Kadın Örgütü'nün yalnız Kâbil'de 8 bin üyesi var. Başkentte ayrıca 255 Kadın Ocacı ve 21 Kadın Klubü faaliyet gösteriyor. Bu örgütlerde kadınlar aile ve el işlerinin yanı sıra, yasaları, politik ve ekonomik sorunları öğreniyor. Kâbil'de 76 okuma yazma kursunu ve 45 çocuk yuvasını AKÖ üyeleri yönetiyor. Ülkenin ilk İş Yasası ile kadınlara toplum yaşamında, devlet organlarında, yerel yönetimlerde eşit haklar sağlandı. Afganistan hükümeti, devrimin 6. yıldönümü eşliğinde kadın-erkek tüm işçi ve memurların ücret ve maaşlarına % 18 zam yaptı.

Nisan devriminin ülküleri, ADHP'nin yeni yaşamı kurma yolunda saptadığı görevler en

Reagan yönetimi terörizmi devlet politikası olarak yasallaştırıyor

● Orhan GEDİZ

Nisan ayında, Namibya'da, biri albay, diğeri diplomat iki Amerikalı öldürüldü. Namibya, Güney Afrika ırkçılarının işgalinde. Yasalar, yabancı asker ve diplomatların bu ülkeye girmesini yasaklıyor. Öte yandan, Namibya'nın sorunlarına BMÖ'nün Namibya Komisyonu bakıyor. Durum böyleyken, bu Amerikalı albay ve diplomatın Namibya'da işi ne? Bunları kim ve ne için öldürdü?

Washington, bu cinayetin üstünü örtmek için bir hayli çaba harcadı, ama kanlı izlerin CIA'ye uzandığını gizleyemedi.

CIA, bu cinayeti Reagan'ın "terörizme karşı savaş" adlı yasa tasarılarını Kongreye sunduğu günlerde işledi. Amaç, "ulusal çıkar bölgelerinde" ABD'nin güvenliğinin tehdit edildiğini sözünle "kanıtlamak", bu yasa tasarılarının Kongreden geçmesini sağlamak, Amerika'da devlet politikası düzeline çıkarılan "terörizmi" yasallaştırmaktır.

Kongreye sunulan "önlemler paketi", bir yönüyle içte Washington yönetiminin politikasına karşı çıkan herkese yöneliktir. Kim ki, silahlanma harcamalarının kısıtlanmasını, yumuşamanın güçlenmesini, sosyal yatırımların artırılmasını, işsizliğe karşı önlem alınmasını istiyor, Pentagon'un başka ülkelerin içişlerine karışmasına, ulusal ve sosyal kurtuluş için savaşım veren halklara karşı saldırılarına karşı çıkıyor o, derhal "terörist" ilan edilecek, kovuşturulacak ve 10 yıla ka-

geniş emekçi yığınlarında destek buluyor, halkın öz davası oluyor. Ulusal Vatan Cephesi'nin kurulması ve çalışmalarını başarıyla sürdürmesi, bunun en somut örneklerinden biridir. Bu cephe, değişik ulus ve aşiretlerden, sınıf ve katmanlardan, bu arada yurtsever din çevrelerinden temsilcileri yeni toplumu kurma savaşımında, ulusal çıkarları savunma davasında birleştiriyor. Bir süre önce Kâbil'de toplanan Diyanet Kurulu'nda tüm eyaletlerden 600 din adamı halk erkine desteğini dile getirdi, halkı kardeşverimle savaşımında birliğini güçlendirmeye çağırıldı.

Yeni toplumu kurmada en büyük görev, kuşkusuz, henüz sayıca az olan işçi sınıfına düşüyor. Sendikalar, ülkenin yaşamına giren yeniliklerden biridir. Devrim öncesinde yasak olan sendikalar bugün 170 bin üyeye sahiptir. Bu sayı hiç te az değil. Çünkü Afganistan'da en-

Arkası 8. sayfada

dar hapse çarptırılacak. Reagan, 5 Nisan'da imzaladığı "Reks-84" adlı gizli belgeyle, Amerika'da toplama kampları kurulmasını emretti. Bu belgede ayrıca, Amerika'da toplama kamplarının yerleri ve yığınsal tutuklamaları gerçekleştirilecek özel timlerin adları da sıralanıyor.

Reagan yönetiminin "önlemler paketi" diğer yönüyle ABD emperyalizminin askersel serüvenci politikasına karşı çıkan her devlete yöneliktir. Kim ki, ABD'nin nükleer üstünlük sağlama, silahlanmayı tırmandırma politikasına karşı çıkıyor, kim ki, halkların özgür ve bağımsız gelişme hakkını savunuyor, kim ki, uluslararası sorunların barışçı yoldan çözümünden yana tutum alıyor o, hemen "terörist" damgasını yiyecek ve silahlı saldırıya hedef olacaktır. BMÖ'nün tanıdığı ulusal kurtuluş hareketleri, "uluslararası terörist eylemler" ilan edilecek ve kana boyanacaktır.

Kongreye sunulan "önlemler paketi" Reagan'ın Nisan'da onayladığı 138 No'lu direktifin bir uzantısıdır. 138 No'lu direktif, ABD emperyalizminin, kendisinin ülkede ve dünyada "terörist" ilan etkilere karşı "caydırıcı darbe" indirmesini bir hak sayıyor. Washington yönetimi, askersel saldırılarına yasallık kazandırmayı amaçlayan "önlemler paketini" özellikle stratejik önemdeki zengin petrol bölgelerinde uygulamayı öngörüyor.

Arkası 8. sayfada

LENİN KÖŞESİ

Marksizm, demokrasi, sosyalizm...

Son zamanlarda kimi ilerici güçlerin sıralarında, "Türkiye faşist diktatörlükten nasıl kurtulur?" sorusuna geçerli bir yanıt aramak ve bu doğrultuda savaşıma atılmaktansa, "sosyalist ülkeler, Marksizm-Leninizm'i savunanlar demokratik midir?" gibi yanıtı 20. yüzyılın savaşım tarihi pratikte defalarca verilmiş soruları tartışma modası rağbet görüyor. Kimileri, gericiğin halkı depolitize etme, faşist, sovenist, barış düşmanı görüşler aşılama yönündeki yoğun ve örgütlü çabalarına karşı durmak yerine, Marksizm-Leninizmin etkisine karşı savaşım vermeyi, faşizme ve Türkiye'deki düzene karşı alternatif oluşturma yerine, TKP'ne ve reel sosyalizme karşı sözde alternatifler oluşturmayı daha önemli bir görev sayıyorlar. Böylesi çabaları özendirerek isteyenler şimdilerde sol güçlere "Kautsky'yi bilmiyoruz, okuyup öğrenmek şart!" diyorlar. İşçiler nesini öğrensin Kautsky'nin? O, tarihe işçi sınıfının iktidarına karşı çıkan bir dönem, burjuva parlamentarizmine tapınan bir reformist olarak geçmedi mi?

"Neredeyse Marx'ı ezbere bilir,...Marx tarafından yazılanların en kıyıda köşede kalanları bile onun masasında ve kafasında", diyordu Lenin, ama "Bilgiç ve akıllı Kautsky..işçilere, demokrasinin 'azınlığı koruma anlamına' geldiğinde benzer çocuk masalları anlatmayı yeğ görüyor." (Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky, V.İ.Lenin, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s.113)

Lenin, Kautsky gibi sözde marksistleri ele alırken, bu gibilerin maskesini 'Devlet ve Devrim' adlı kitabında şöyle indirdi:

"Marx'ın teorisinde ana noktanın sınıf savaşımı olduğu sık sık söylenir ve yazılır. Ama bu yanlıştır. Bu yanlış anlayış pek sık olarak marksizmin oportünistçe çarpıtılması ve onun burjuvazice kabul edilebilir bir anlayışla tahrifatıyla sonuçlanmaktadır. Çünkü sınıf savaşımı teorisi, Marx tarafından değil de, Marx'tan önceki burjuvazi tarafından yaratılmıştır, ve genel olarak söylemek gerekirse, bu burjuvazi tarafından kabul edilebilir bir şeydir. Yalnızca sınıf savaşımını kabul edenler henüz marksist değillerdir; bunlar henüz burjuva düşüncesinin ve burjuva siyasetinin sınırları içerisinde bulunabilirler. Marksizmi sınıf savaşımı teorisi içinde hapsedmek, marksizmi budamak, onu çarpıtmak, onu burjuvazi tarafından kabul edilebilir bir şeye indirgemek anlamını taşır. Marksist, yalnızca, sınıf savaşımının kabulünü, proletarya diktatörlüğünün kabulüne dek genişleten kimsedir." (TE, İngilizce, C.25, s.416)

Bir Türkçe baskısı İstanbul'da daha 1934'de yayınlanan "Proletarya İhtilali ve Dönek Kautsky" adlı kitabında, Lenin sosyalist demokrasiye yöneltilen saldırıları ise şöyle yanıtladı:

"Proletarya demokrasisi, her hangi bir burjuva demokrasisinden milyon defa daha demokratiktir. Sovyet devleti, en demokratik burjuva demokrasisinden milyon defa daha demokratiktir. Bunu görmeyen insan, ya bilerek burjuvaziye hizmet etmektedir, ya da burjuva kitaplarının tozlu sayfaları arasında gerçek hayatı göremeyecek kadar politik bakımdan ölü, burjuva demokrasisinin önyargılarıyla iyice dolmuş ve bu yüzden kendini tamamen burjuva usaklığına vermiştir."

Bunu görmeyen insan, sorunu ezilen sınıflar açısından ortaya koyamada yetersizdir." (Age, s.118)

Lenin aynı kitabının başka bir bölümünde şöyle der:

"Sovyetler, demokrasisinin son derece yüksek bir biçimini ve tipini temsil ederler. Çünkü işçi ve köylü yığınlarını birleştirip politik hayata sokarak, 'halka' en yakın (Marx'ın 1871'de gerçek bir halk devrimi diye sözünü ettiği anlamda), halkın politik yetişmesini ve gelişmesini, sınıf olgunluğunu en iyi gösteren bir barometre hizmeti görürler. Sovyet Anayasası bir plana göre, bir incelemeye göre hazırlanmadı, çalışan insanlara burjuva avukatlar tarafından yutturulmadı. Hayır bu anayasa, sınıf mücadelesinin gelişmesi içinde sınıf çelişmelerinin olgunlaştığı oranda gelişti." (Age, s.186)

Lenin, kendi deyişle, sonu gelmez "icat" sosyalizm tanımları ve demokrasi tartışmalarının ardına gizlenmeye çalışanların içyüzünü açığa çıkarmak için işçilere şunu önerir:

"Biz işçilere ve köylülere şöyle diyoruz: yalancıların maskelerini indirin, körlerin gözünü açın. Sorun onlara:...Hangi sınıf hangi sınıfla eşit? Hangi boyunduruaktan ya da kimin boyunduruğundan özgürlük? Hangi sınıf için özgürlük?"

Kimki, politikadan, demokrasiden ve özgürlükten, eşitlikten, sosyalizmden bu soruları sormadan, bunlara öncelik vermeden söz eder, kim ki bu soruların örtbas edilmesine, geçiştirilmesine ve bulandırılmasına karşı savaşmaz, o, emekçi halkın en beter düşmanıdır, kuzu postuna bürünmüş kurttur, işçilerin ve köylülerin azgın karşıtı, toprak sahiplerinin, çarların ve kapitalistlerin uşakıdır." (TE, İngilizce, C.30, s.121)

35 saatlik iş haftası

• M.YILDIZ

Federal Almanya bugünlerde, tarihinin en önemli sendikal savaşımından birine sahne oluyor. İşçi sınıfının tekelere ve onların yarattığı işsizliğe karşı "tam ücretle 35 saatlik iş haftası" için savaşımı yeni bir aşamaya yükseliyor.

Artan işsizliğe karşı sendikalar 35 saatlik iş haftası istemini öne sürdüler. Tam ücretle gerçekleştirilecek 35 saatlik iş haftası en az 1,5 milyon emekçiye işyeri sağlayacak.

Federal Alman tekel ve hükümet bu isteme en baştan karşı çıktılar. Süren toplu sözleşme görüşmelerinde patron örgütleri bu istemi kabule yanaşmıyorlar. DGB ve bağlı sendikalar ise 35 saatlik iş haftası kabul edilmeden, sözleşme imzalamayacaklarını açıkladılar.

Su günlerde FAC'de metal işçilerinden sonra matbaa işçileri de uyarı grevlerine başladılar. Öte yandan metal sanayinde 35 saatlik iş haftası için grev oylamaları yapılıyor. İlk grev oylamalarında işçilerin % 80-85'i tekelin saldırısına karşı grevden yana oy kullandı. Yığınsal, büyük grev savaşımını kapıdadır.

Tekeller ve onların hizmetindeki Bonn hükümeti 35 saatlik iş haftasına elbette kolay boyun eğmeyecekler. Bu nedenle savaşım zorlu, kıran kırana ve uzun geçecek. Tekeller tüm araçlarıyla, radyo, televizyon ve basın organlarıyla, hükümetleri eliyle işçilere karşı açık savaş yürütüyor. Yalan ve tehdit kampanyaları örgütleniyor. Türkiyeliler göçmen işçileri bu savaşımın dışında tutmak için de yoğun çaba harcıyor.

Augsburg'tan C.Katki, Atılım'a gönderdiği bir mektupta patronların işyerlerinde yürüttüğü karşı propagandayı ve savurduğu tehditleri şöyle anlatıyor: "Patron uyarı grevine katılan işçilerle tek tek konuşarak senin için iyi olmaz diye gözdağı veriyor. Genellikle yas oranı 40'ın üstünde olan emekçiler, işyerlerini kaybetmemek için 35 saat istemini desteklemek istemiyor."

İşçi sınıfının 35 saatlik iş haftası savaşımını vargüçle destekleyen Alman Komünist Partisi, bu savaşımın "yalnız çalışan insanların ekonomik ve sosyal çıkarları açısından değil, yüksek politik ve toplumsal anlamı bakımından da" büyük önem taşıdığını söylüyor. Komünistlerin görevi, yalnızca işçilerin yanında yer almak, dayanışma yürütmek değil, bu savaşımın sınırsız bütünleşmek, onun göbeğinde yer almaktır. Nitekim, AKP başkanı yardımcısı H.Gautier, AKP'nin bu yılın Subat ayında düzenlediği 1. Merkez İşçi

Temsilcileri Konferansı'nda yaptığı sonuç konuşmasında bunu tüm parti yönetimlerinin, tüm parti gruplarının önüne görev olarak koydu. Gautier, bu savaşımında Sosyal Demokrat Parti'nin de sendikaların yanında yer almasının büyük önem taşıdığını, komünistlerin sendikalar ve işyeri gruplarında sosyal demokratlarla ortak çalışma örgütlemeleri gerektiğini önemle vurguluyor. Savaşım işçi sınıfının birliği açısından da büyük önem taşıyor. Alman komünistlerine ortak savaşım için yeni olanaklar açıyor.

Komünistler elbette iş süresinin kısaltılmasının işsizliği ve onun nedeni olan kapitalizmi ve sömürüyü yok etmeyeceğini biliyorlar. Ancak komünistler buna karşın her zaman iş süresinin kısaltılması için verilen savaşımın başında oldular, oluyorlar ve olacaklar. Onları bu savaşıma katılan öteki politik güçlerden ayırdır. İş süresinin kısaltılması savaşımını işçi sınıfının politik hedefleriyle bağlamaları ve işsizliğin gerçek nedenlerini, kapitalizmin iç yüzünü ve gerçek çözüm yollarını toplumun gözleri önüne sermeleridir. Komünistler öte yandan işsizliği barış savaşımıyla birleştiriyor. 35 saatlik iş haftası savaşımını "roket yerine iş yeri" savaşımıyla eşgüdümü hale getiriyorlar.

FAC'de politik kamplaşma daha derin boyutlara kazanıyor. Pershing roketlerini savunanlar, ve 35 saatlik iş haftasına karşı çıkanlar bir yanda, barış güçleri ve işçi hareketi karşı yanda yer alıyorlar. Barış savaşımı ile antitekel savaşım içiçe geçiyor.

35 saatlik iş haftası Türkiyeli göçmen işçiler açısından ne anlam taşıyor?

İşsizlik en başta göçmen işçileri etkiliyor. Çünkü onlar diğerleri gibi yalnız fabrikalardan kapı dışarı edilmekle kalmıyorlar, ayrıca zaten milyonlarca işsiz yarı aç dolayısıyla Türkiye'ye geri dönmeye de zorlanıyorlar.

İşsizlik öte yandan yabancı düşmanlığının tırmanmasına nesnel bir temel oluyor. Tekeller ve gerici güçler, işsizliğin sorumluluğunu göçmen işçilere yüklemeye, onları Alman işçilerin işlerini ellerinden alan düşmanlar olarak göstermeye çalışıyor. Patronlar, işsizlikten işçi sınıfının birliğini parçalamada da yararlanıyorlar. Oysa Alman işçilerle, göçmen işçilerin çıkarları bbirdir. İşsizliğe karşı, 35 saatlik iş haftası için savaşıma katılmak bu nedenle Türkiyeliler göçmen işçiler açısından iki kat önem taşıyor. Bu hem işyerini korumak için savaşımın Arkanı 9. sayfada

TKP'DEN HABERLER

■TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş Barış ve Sosyalizm Sorunları dergisini ziyaret etti. BSS Yazı Kurulunda yer alan Komünist ve İşçi Partileri temsilcilerinin katıldığı bir toplantıda konuşan Haydar Kutlu yoldaş, TKP'nin politikası, savaşımı ve deneyleri üzerine bilgi verdi.

■SBKP MK Merkez Organi Pravda'nın 72. kuruluş yıldönümü nedeniyle Moskova'da 80 Komünist ve İşçi Partisi'nin, ulusal kurtuluş hareketinin merkez organlarının temsilcilerinin katıldığı bir uluslararası dayanışma toplantısı düzenlendi. Açılış konuşmasını SBKP MK Politik Büro aday üyesi ve MK

Sekreteri Ponomaryov yoldaşın yaptığı toplantıya, Atılım temsilcisi de katıldı.

■Atılım'ın 10.yılıni kutlama toplantıları devam ediyor. 5 Mayıs 1984'de,Atina'da, Yunanistan'da bulunan Türkiyeliler politik göçmenler Atılım'ın 10.yılıni kutlama toplantısı düzenlediler. Yunanistan Komünist Partisi ve YKP MK organı Rizospastis toplantıyı destekleyerek, düzenlenmesine yar-

dıma oldu. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş bir mesaj göndererek toplantıyı düzenleyenleri, Atılım'ı güçlendirme çabalarını kutladı.

■İstanbul'da 25 Mart yerel seçimlerinden önce, TKP MK'nin 13 Mart tarihli bildirisi çoğaltılarak dağıtıldı. Ayrıca KÖİP, TİP, TKP, TEKEP ve TKSP'nin yerel seçimlerle ilişkin ortak çağrısı 10 bin adet çoğaltıldı ve dağıtıldı.

1 Mayıs eşiğinde, tekeli burjuvazinin denetimindeki iki patron örgütü iki rapor hazırladı. Birinci rapor, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, TİSK'e ait. 12 Nisan 1984 tarihli bu raporda, yeni toplu sözleşme dönemi için TİSK'in ilke kararları yer alıyor. Daha toplu sözleşme masasına oturmadan TİSK restini çekiyor, toplu sözleşmeyi tek yanlı sözleşme haline getiriyor. TİSK'in kararı; "toplular sözleşme görüşmelerinde, işçi sendikalarının iş yasası dışındaki hiçbir hak talebi kabul edilmeyecek". Böylece, grev, direniş silahı elinden alınmış, sendikal hak ve özgürlükleri budanmış, tepesine YHK dikilmiş, ücretleri IMF tarafından belirlenmiş işçi sınıfı, işçi düşmanı bir iş yasasıyla toplu sözleşme masasına oturacak ve bu iş yasasının dışında hiçbir hak talep edemeyecek. Oysa toplu sözleşmelerin, burjuva yasalarında yer almayan sosyal ve ekonomik haklar elde etmek için yapıldığını işçi sınıfı çok iyi biliyor. Yeni toplu sözleşme dönemine geçiş, tipki "demokrasiye geçiş" gibi bir yutturmacadan ibarettir.

İkinci rapor, Madeni Eşya Sanayi patronlarına, MESS'e ait. TİSK raporundan 10 gün sonra "işçi maliyetleri" üzerine hazırlanmış bu raporda, işçi sınıfına ikinci tehdit yöneltiliyor. Bu raporda şöyle deniyor: "52 günlük hafta tatili, 10 gün ulusal bayram ve genel tatiller, ortalama 22 gün de yıllık ücretli izinler olmak üzere, işçiler her yıl çalışmayan 84 gün için ücret ödenmekte, diğer sosyal haklar da dikkate alındığında, işçilere % 50 havadan para ödendiği ortaya çıkmaktadır." Utanmazlığın böylece görülmemiştir. Diktatörlük üç yıldır, iş saatlerini uzatarak, bayram tatillerinin bir bölümünü kaldırarak, sermayeye

Toplusözleşme hakkımızı ancak kendi gücümüzle kazanabiliriz

Ayşe ÇİMEN

İşçi sınıfını fazladan çalıştırma ve fazladan artı değere el koyma hakkını tanıdı. Patronlar bununla da yetinmedi, işyerlerinde işçileri daha yoğun çalıştırmak için her baskıyı uyguladılar. Simdi, tekeli patronlar daha da fazlasını istiyor. İşçi sınıfının haftalık tatilleri, ücretli izinleri bile tehdit altındadır. "Yılda % 50 havadan para ödünüz" sarlatanlarıyla MESS patronları, aynı zamanda, açlık ücretleri karşısında işçi sınıfının protestosunu önlemeye ve işçi sınıfını verilemeye yetinmeye zorlamaktadır.

Bu iki kara rapora karşı Türk-İş içindeki sendikalar, bağımsız sendikalardan tepkiler yükselmiştir. Bu tepkiler birleşik bir güce dönüşüğünde TİSK'in kararları toplu söz-

leşme masasında sökmeyecektir. Bugünkü zor koşullarda bile savaşım olanakları vardır. Fabrika fabrika, işyeri işyeri Türk-İş'i canlandırarak, işyeri temsilcilerinden sendika merkezlerine kadar sendikaları güçlü bir savaşım aracına dönüştürmek, patronları her iş yerinde toplu sözleşme masasına oturtmak, bu yolda inatçı, kararlı bir savaşım, sermayenin işçi sınıfına karşı hacli seferini durdurmak için zorunludur.

Büyük, tekeli sermayenin böylesine pervasızlaşmakta nereden güç aldığı, kime güvendiği ortadadır. Onlar, birincisi; faşist yasalarla işçi sınıfının elinin kolunun bağlanmış olmasından, faşizmin süngüsünden güç alıyorlar. İkincisi, Türk-İş'in başındaki sendika ağalarının işçi sınıfını frenleyeceğine güveniyorlar. TİSK ve MESS raporları, sendikal harekette tepkilerin arttığı bu dönemde, patronların hizmetindeki Evren-Özal yönetiminin işçi sınıfına karşı saldırılarını daha da artıracaklarını habercisidir. Sermaye kirli tırnaklarıyla, emekçilerin sofralarındaki son kırıntılara kadar uzanmak istiyor.

İşçi sınıfı son yirmi yılda engin bir savaşım deneyimi kazandı. Bu deneyim, istenilen sendikaya üye olmak hakkı da içinde, en küçük bir hakkın bile saldırıları göğüsleye göğüsleye, savaşımın elde edildiğini gösteriyor. Bu ülkede yasalar, patron örgütleri, hükümetler her zaman işçi haklarına karşı düşmanca bir tutum aldılar. Ama işçiler, bilinci sendikacılar geçmişte, birleşip, savaşım atılarak sayısız haklar elde etmeyi başardılar. Simdi durum çok daha ağır. Yasalar, patron örgütleri, hükümet işçi sınıfına karşı çok daha gaddar, acımasız ve saldırgan. Ama bunlar da geri püskürtülebilir! İşçilerin birliğinin, savaşımının önünde hiçbir duvar sonuna kadar dayanamaz.

"Saygıdeğer işadamlarımız"

• Mehmet ERGÜL

Geçen yılın "vergi rekortmenleri" açıklandı. En çok vergi kaçırılan, en büyük "vergi rekortmeni" ilan edildi. En azılı işbirlikçi holdinglerin başları, emperyalist tekellerin taşeronları, orduya müteahhlik yoluyla milyarlar vuranlar, kaçakçısı, Mafya "baba'sı, hepsi birer "saygıdeğer işadamları"...

Bakalım, kimler bunlar?

En başta ENKA Holding'in patronu Sarık Tara. 1930 Üsküp doğumlu. Federal Alman firmalarına taşeronlukta işe başladı. Simdi "Kaliforniya Mafyası" denilen çokuluslu Amerikan Bechtel tekelinin Ortadoğu'da taşeronluğunu yürütüyor. Tara, "savaş sırasında İran'a çok mal sattık. Irak'da isimizi iyi kurduk. Savaş bittince de, bu ülkelerde yıkılan yapıları" diyor. Kâr kapısı savaşta ellerini ovuşturarak bir akbaba, savaşın sonra yıkıntıları üzerine konmaya hazırlanan bir leş kargası. İşinin % 80'i yurt dışında. Ülkeye çıktığı tek çivi yok. Suçunu itiraf ediyor: "Biz dünyanın her yerinde inşaat yapıyoruz. Niçin ülkemizde yapmayalım?" diyor. (Milliyet, 11 Ağustos 1983) Sermayenin ülkesi, vatani var mı? Yok...En tipik örneği işte bu Sarık Tara. 41 şirketi var. 1983 yılı cirosu, 243 milyar 600 milyon lira. Ödediği vergi ise, devde kulak: 642 milyon lira.

İkinci "rekortmen", Ali Osman Sönmez. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı. 300 milyon liralık sentetik ipliği, İsviçre'de yaşayan Mehmet Arda'nın talimatıyla yurda kaçak soktu. Sönmez Holding tesislerinin genel müdürü emekli vali Mustafa Karaer'le birlikte tutuklandı. (Milliyet, 7 Aralık 1982) Salıverildikten kısa bir süre sonra sahibi olduğu Filament Sentetik İplik Fabrikası'nın kurdelaşını cuntanın başbakanı Bülent Ulusu kesti. Sönmez süpermarketlerinin, Bursa Hava Yolları'nın sahibi. 6 Kasım seçimlerinde MDP Bursa listesinin başı.

Üçüncü "rekortmen" Ali Rıza Çarmıklı. Libas Şirketi'nin, Libya'daki Müteahhitler Derneği'nin başı. Çarmıklı'ların Nurettin ve Ögüz Çarmıklı ise, Nuroil firmasının sahipleri. F-16 savaş uçaklarının monte edileceği Mürted üssünde kurulacak fabrika binası, uçus test binaları, uçus pisti, bakım ve onarım merkezlerinin 5 milyar lira tutan ihalesi Çarmıklı'lara verildi. (Hürriyet, 13 Nisan 1984) Nurettin Çarmıklı, Ayas tüneli inşaatını üstlenip sonra yarıda bırakarak milyarları kül etti.

Bu tünelin yapımı sırasında eski Demiryolları İnşaat Genel Müdürü Erdoğan Suat Taftalı'ya 500 bin lira rüşvet verdiği için tutuklandı. Yüce Divan'ca hakkında 1 ile 3 yıl arasında hapis cezası istendi. (Hürriyet, 20 Mart 1982) Simdi generallerle, TUSAS'la Mürted üssünde milyarları kırıştırıyor.

Dördüncü "rekortmen", Lionel Makzume. İskenderun'da gemi acentası. Yeğeni Semir, oğulları Ronald ve Raymond Makzume ile birlikte 1978'de 2500 tabancayı gemileriyle yurda sokan silah kaçakçısı. Fransa ve Hollanda'nın fahri konsolosu. (Milliyet, 20 Nisan 1983) 400 milyar liralık silah kaçakçılığı şebekesinin başı, ABD'nin San Diego kentinde oturan Vahe Ohannes Köylüyan ve onun Türkiye'deki ortağı Ortadoğu Nakliyat Şirketi'nin sahibi Nejat Söyler...Nejat Söyler'in ortağı da gemileriyle bu silahları yurda sokan işte

bu "saygıdeğer vergi rekortmeni" Lionel Makzume. (Hürriyet, 6 Mayıs 1982 ve 3 Ağustos 1983)

Beşinci "rekortmen", Ögüz Gürsel. Suudi Arabistan ve Irak'ta taahhüt işleri, emperyalist şirketlerin taşeronluğunu yapıyor. NATO'dan "güvenlik belgesi" olan Kiska Komandit Şirketi'nin sahibi. 4 milyar 150 milyon liralık Çorlu askeri hava alanının ihalesi, Milli Savunma Bakanlığı NATO Enfrastrüktür Dairesi'nce Kiska Şirketi'ne verildi. (Hürriyet, 16 Nisan 1984)

Altıncı "rekortmen" 302 milyon 614 bin lirayla Vehbi Koc. Oğlu Rahmi Koc, 222 milyon lirayla 10. sırada. Vehbi Koc'un damatları Can Kırac (231 milyon 571 bin), Nusret Arsel (224 milyon 671 bin), Erdoğan Gönül (201 milyon 251 bin lira) rekortmenler listesinde sıra sıra dizilmişler.

Bugün 87 şirketi, 20 iştrakili işbirlikçi tekeli burjuvazinin simgesi olan Vehbi Koc, işe 1928 yılında Amerikan Ford şirketinin acentalığıyla başladı. Burtla şirketinde çalışan Arkası 9. sayfada

Dışsatım artınca ne oluyor?

• Doğan DİNÇ

Resmi verilere göre, 1979'da 2 milyar 260 milyon dolar olan dışsatım 1982'de 5 milyar 746 milyon dolara çıktı. 24 Ocakçıların tek övündüğü şey budur. Bu, gerçekten bir başarı mıdır? Başarı ise, kimin için başarıdır? Birinci soruya bir yanıt bulabilmek için önce başka sorular sormaya gerek var. Sorular şöyle: Dışsatımı dışsatımla karşılayabiliyor muyuz? Dış ticaret dengesinde bir iyileşme var mı? Dışsatımdaki artış üretimde ne kadar bir artışa yol açtı? Ya da dışsatımdaki bu artış kalıcı olabilecek mi, üretimde bir artışla besleniyor mu? Dışsatımdaki artış halkın gelirlerine nasıl yansıyor? Yatırıma dönüşüyor, işsizliği azaltıyor mu? Dışsatım karşılığı elde edilen döviz, miktar olarak dışsatımdaki artışa denk düşüyor, onun gerçek değerini yansıtıyor mu? Yanıtları arayalım.

Yanıtları arayalım, ama öncelikle resmi rakamlardan kuşku duymak gerektiğini unutmamalıyız. Resmi verilerin doğruluğundan kuşku duyan yalnız biz değiliz. Bu verileri üreten hükümetleri destekleyenler bile bizi doğruluyor. Örneğin, Odalar Birliği başkanı Mehmet Yazar'ın sunuş yazısıyla yayınlanan "1984'e girerken Türkiye Ekonomisi"

başlıklı raporda şöyle bir cümle yer alıyor: "Türkiye'de son zamanlarda para arzında da bir samimiyetsizlik ortaya çıkmış, piyasaya sürülen para miktarı önemli ölçüde arttığı halde bu artış kamuoyundan gizlenmiştir".

İkincisi, rakamların kabarcıklığında dışsatımın şişirme sanatındaki başarıları da etken oluyor. Çünkü şimdi fazla subvansiyon almak için, özellikle de Özal'ın çektiği çizginin üstüne çıkıp "ayrıcılık dışsatımı" olabilmek için rakamları büyütme gerekiyor. Üçüncüsü, Türkiye'den dışarıya satılan birçok malın önceden üretilmesi için belirli oranda bir dışalım zorunludur. Bu nedenle de bin dolarlık dışsatım gerçekte cıplak olarak 750-800 doları geçmez. Gerçek dışsatım gelirleri, her zaman, resmi verilerin göstergesinin oldukça altındadır.

Peki, dış ticaret açığı ne alemde? Azalıyor mu? 1979'da 2,8 milyar dolar olan bu açık 1983'de 3,5 milyar dolar oldu. Dışsatımdan daha büyük bir hızla ve her zaman olduğundan daha fazla artmış dışalım bu dönemde. Dönemin ilginç yanı, özellikle ise, artan dışalımın daha çok akaryakıt kalemleriyle kabardığı gerçeğidir. 1979'da 1 milyon 760

Arkası 8. sayfada

Muhabirlerimiz bildiriyor...

Akgerman elini ekmeğimizden çek!

9 Eylül - İzmir

İzmir Altındağ mevkiinde, 800 işçinin çalıştığı bir çimento fabrikasında, işçiler 6 Nisan 1984 günü yemek boykotu başlattılar. Daha sonra eylemi genişletip servisleri de boykot ederek, fabrikadan topluca ayrılmaya başladılar.

Yıllardır çevre halkının filtre takılması istemlerine kulak tıkayan, bir torba fazla çimento için bebeğin ciğerlerini tozla dolduran patron Önder Akgerman, şimdi işçilerin yediklerine de saldırıyor. Patron işçilere verilen yemeklerdeki aylık toplam et miktarını 1600 kilodan 1200 kiloya düşürmek istedi. 3 Ayda bir verilen erzak yardımını kesti. Çalışma koşulları her geçen gün kötüleşiyor. Sular akmıyor. Akarsu sicim gibi ve soğuk oluyor. İşçiler evlerine toz toprak içinde dönüyorlar. Durum böyleyken patronun personel müdürüne 25 milyon liralık villa hediye etmesi bardağı taşıran son damla oldu. İşçiler su istemler için eyleme geçtiler:

BAKKALLARIN PROTESTOSU

Nazım Ant-Mersin

11 Nisan günü Mersin'de bakkallar ekmeğe satış yapmadılar. Öğrenildiğine göre, daha önce ekmeğe 25 lira iken ekmeğe başına 250 kuruş alan bakkallara, Fırıncılar Derneği ekmeğin 30 lira olmasından sonra 200 kuruş pay bırakmak istedi. Bunun üzerine bakkallar birlik içinde, 11 Nisan günü ekmeğe satış yapmayarak durumu protesto ettiler.

CUNTANIN POLİSİ

Azem Başbüyük-Bursa

Bursa Emniyet Müdürlüğü devriye ekipleri halktan haraç topluyor. Ekipler kahvelerde, eğlence yerlerinde zorla Bursa'daki polis gecesini için bilet sattılar. 8 Nisan gecesi, devriye gezen bir ekip, Kamberler, Davutkadi ve Duvarcınarı mahallelerindeki kahvelerde zorla bilet sattılar. Her bilet için iki bin lira aldılar.

ANAP'IN BAŞKANLARI

Boran-Ankara

Ankara Belediye Başkanı ANAP'lı Mehmet Altınsoy'un, kaçakçılarla ilişkisi olan bir mason olduğunu duyurmayan kalmadı. Ankara ilçelerinin ANAP'lı belediye başkanlarının da ondan aşağı kalır yanı yok. ANAP'tan, Altındağ yeni Belediye başkanı, Muzaffer Atılğan Türk mafyasının babalarının ve Ankara sorumlularından biridir. Mizo lakabıyla da tanınan bu kişi eroin, kokain, esrar gibi uyuşturucu ticaretini yönetiyor. Kendi TIR kamyonlarını bu amaçla kullanan Muzaffer Atılğan, bu işten milyonlar vuruyor. Keçiören Belediye başkanı, MHP'li katil Cengiz Gökçek'in yeğeni Melih Gökçek ise bankaları dolandırdığından 26 Mart'ta tutuklanmıştı. Ancak Özal'ın müdahalesiyle 29 Mart günü serbest bırakıldı ve hüküm giymekten kurtuldu.

- Yemeklerdeki aylık et miktarı 1600 kg olmalı.
- Üç ayda bir tekrar erzak yardımı yapılmalı
- İşçi sağlığı, iş güvenliği önlemleri alınmalı. İlk ağızda açık havada çalışanların durumları düzeltililecek.

- Sular devamlı olacak, sıcak su için gereken yapılacak
- Ücretler insanca yaşanacak bir düzeye yükseltilecek

Bu istemler için 6 Nisan'da tüm vardiyalarda işçiler yemek ve servis boykotuna başladılar. Memurlar 10 Nisan günü yemek yemeyerek desteklerini belirttiler.

Yemek yememe ve servisleri boykot etme şeklinde devam eden eylem, çevre fabrika işçilerinden dayanışma görüyor. 10 Nisan günü yağmur altında yürüyerek dönen işçileri, diğer fabrika işçileri servislerine almak istediler. İşçiler, "Yetti artık! Ekmeğimizle oynatmayacağız" diyerek kararlılıklarını dile getirdiler.

İŞÇİLER BEKLİYOR

Şahin Bulut-Antep

Gaziantep'te iki bin kadar belediye işçisi, 12 Eylül 1980'den bu yana ödenmeyen cumartesi ve pazar mesailerini almak için yerel seçimler öncesi mahkemeye başvurmuşlardı. Cuntanın atadığı general eskisi Turhan Ertuğ, aldığı rüşvetlerle, belediye kasasından yediği paralarla lüks arabaya, Adana'da bir çiftlik alırken, işçileri isten atmakla tehdit ediyordu. 25 Mart öncesi seçilirse işçilerin paralarını ödeyeceğine söz veren ANAP'lı belediye başkanı, MHP yanlısı Ömer Arpacıoğlu da şimdi paraların ödenmesine yanaşmıyor. Belirtilmesine göre işçilerin alacakları para tutarı kişi başına 200 bin ile 400 bin lira arasında değişiyor.

İSVİÇRE'DEN

Z.F. İsviçre

İsviçre'de Atılım İle Dayanışma (İSV), DİB-AF (İsviç Komitesi) Emek (İsviç), Gerçek (İsviç), Özgürlük Yolu Semp. (İsviç) "Türkiye cezaevlerindeki politik tutuklulara özgürlük!" başlığı altında ortak bir bildiri yayınladılar. Bildiride; "Tüm demokrat ve barışsever insanlar; Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki onbinlerce siyasi tutukluya karşı izlenen bu sistemli yoketme rejimine, insan hak ve özgürlüklerinin kabaça çignenmesine seyirci kalmayın!" deniyor.

İsviçre'nin Zürih kentinde 7 Nisan'da da Diyarbakır Askeri Cezaevindeki toplu can kırmını protesto amacıyla 200 Türkiye'li ve İsviçreli emekçinin katıldığı bir yürüyüş ve miting yapılmıştı.

ÜNİVERSİTEDEKİ FAŞİSTLER

N.Karadeniz-Ankara

Kayseri Üniversitesinde, devrim tarihi derslerinde faşist propaganda yapılıyor. İlerici olarak tanınanlara baskılar artıyor. Namaz saatlerine göre düzenlenen derslerde, Ortaasya oba sistemi anlatılıyor.

PATRON BASKISI

Demir-Bursa

Bursa bölgesindeki fabrikalarda patronlar baskılarını artırıyorlar. Henüz sendikaların bulunmadığı fabrikalarda işçiler sendikaya girmeye kalksa, patron hemen İş Yasası'nın 17. ve 2. maddelerini uygulayarak işçileri işten atıyor. Hem de bir kuruş bile tazminat ödemedi. En son, Bursa Elibal Yem sanayinde, sendikaya girdiler gerekçesiyle 7 Nisan günü 17 işçinin işlerine son verildi.

Öte yandan, yine Bursa'da KARSAN işyerinde, rüşvetçi fabrika müdürü Yılmaz, işçilere "sendikaya girmeyin ya da benim istediğim sendikaya girin" diyerek baskı uyguluyor. Kimi işçilere, "benim istediğim sendikaya gersen, seni ustabaşı yaparım" diyerek işçileri bölmeye çalışıyor.

KÜRDİSTAN'DA BASKILAR

Doğudan-Diyarbakır

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığının emrinde çalışan siyasi polisler işkence yürütürken tanınmamak için Kartal, Sert, Atmaca gibi takma adlar kullanıyorlar. Diyarbakır Cezaevinde bir yüzbaşı denetiminde işkence yürütenlerden birinin adı Üsteğmen Ali Osman Aydın.

Diyarbakır SODEP mitinginde gözaltına alınan 50 kadar yurtaş serbest bırakıldı. Ancak il merkezinde ve ilçelerde baskılar sürüyor. Nisan ayının başında Dicle ilçesinde 6 yurtsever gözaltına alındı. Ahmet adlı öğretmen ile, Diyarbakır Toprak-Su'da işçi Abdülcabbar'ın da aralarında bulunduğu bu yurtseverlerden hala bir haber çıkmadı.

Ulusal direniş yolunda, genel politik af isteminin önemi

• M. ÜNLÜ

5. Kongre'nin önümüze koyduğu hedef olan ulusal direniş, bir güden olacak, bir günde ortaya çıkacak bir eylem değildir. Ulusal direnişi gerçekleştirecek olan halk yığınlarının kendiliğinden bir günde tutum değiştirip eyleme geçmeleri beklenemez. Yığınların durumundaki ani, köklü değişimlerin bir öncesi, bir birikimi vardır. Bu birikim, bu zorunlu önkoşullar yoksa, köklü değişimler de olmaz. Ani değişimler olsa bile, bunlar sıranın alevi gibi geçici olurlar. Hal böyle olunca, yığınları savaşıma çekmek, savaşıma katmak da bir süreç işidir. Sabırlı ve inatçı bir çalışmayı gerektirir. Ulusal direniş politik ordusunun kurulması, uzun ve sabırlı bir aydınlatma ve örgütlenme çalışmasının sonucu olacaktır.

Dört savaş ateşi

Bu devrimci temelden hareket eden partimiz, 1. Plenumunda halkın ivedi istemlerini dört ana noktada toplamış ve önümüze savaşım hedefi olarak koymuştur. Bunlar barış için, ABD emperyalizminin halkımıza ve bölge halklarına yönelik saldırgan girişimlerine karşı savaş, sendikal haklar için savaş, genel politik af için savaş ve Özal'ın kemerleri sıkma ve yıkım politikasına karşı savaş. Kuşkusuz bunlar nedensiz ortaya konmadı. Bunlar geniş yığınları birleştirecek ve harekete geçirecek ortak noktalar. Bu yığınların olacağı noktalar aynı zamanda Evren-Özal ikilisinin en zayıf noktalarıdır. Dört noktada toplanan bu savaş ateşleri; her biri tutuştuğunda, alevler yükseldikçe, faşist diktatörlüğün de suyu ısınacaktır.

Genel politik af savaşımının önemi

Kuşkusuz bu dört ana savaş hedefi uğrunda yola çıkanlar bir dönem ayrı ayrı yollardan, ayrı hızlarla ilerleyeceklerdir. Örneğin, ilk başlarda sendikal istemler için savaşa atılan bir işçi tüm

çabasını sendikal haklarına kavuşmak için harcayacaktır. Aynı şekilde genel politik af istemi için eyleme geçen bir annenin ilk baştaki amacı oğlunun, kızının serbest bırakılmasıdır. İşte partimize burada büyük görev düşmektedir. Bu görev; dört ana koldan gelecek ve aslında aynı yere akacak olan bu ırmakları tek bir sel yatağında birleştirmek, bir nehir yapmaktır. Bir yandan bu ayrı kolları yürüten savaşımın omuz verirken, bir yandan da bu istemleri birer kısmı çıkar olmanın çıkarıp, tüm halkın genel çıkarları olduğunun, ancak birleşik bir savaşımın elde edileceğinin bilince çıkarılmasına yardım etmektir. Sendikal savaşım katılanı da, ekonomik yıkım politikasına karşı çıkana da, ortak genel amaç etrafında, faşist diktatörlüğün yıkılması ve ulusal demokrasinin kurulması hedefinde birleştirmek.

Bugünkü gelişmeler gösteriyor ki, bu savaş ateşlerinden birisi yavaş yavaş tutuşmaktadır. Diğerlerinden de ufak çatırdılar gelmekte, için için kızışmalar olmaktadır. Birlikte, genel politik af için savaşım ateşi daha güçlü çatırdamakta, ufak ufak yalınlar boy vermektedir. Genel politik af savaşımı bugün hem yurt içinde, hem yurt dışında ses getirmiş, ses getirmeye de devam edecek bir savaşım hedefidir. Zindandaki tutuklu yurtseverler, ölümü de göze alarak bu ateşin ilk kıvılcıklarını çakmışlardır. Onların bu yiğitçe çıkışları, dışardaki tutuklu ailelerini, demokrasi güçlerini de yüreklendirmiştir.

Bize düşen görev

Evet, bugün partimizin saptadığı savaş ateşlerinden biri tutuşmaktadır. Bunu daha da harlamak, cuntanın yıkılması savaşımıyla bağlamak biz komünistlerin omuzlarına düşen bir görevdir. Genel politik af istemini yaratıcılıkla canlı tutmalı, her olanaktan yararlanarak bu savaşıma güç katmalıyız.

İhanet birliği

F-16 anlaşması imzalandı! Anlaşmanın imza töreninde, bu Amerikan savaş uçaklarının bir bölümünün Türkiye'de monte edilmesi hedefi, ulusal savunma sanayinin kuruluşunun başlangıcı olarak ilan edildi. Emperyalist Amerika'nın silah tekelci General Dynamics ile ulusal savunmanın nasıl gerçekleştirilebileceği pek anlaşılabilir bir şey değil. General Dynamics tekelci bu anlaşma ile topraklarımızı, ucuz iş gücünü kullanacak. Ayrıca şimdiye kadar bu uçaklara karşı çekingen davranan kimi ülkelere Amerikalı kılıfında değil de taşeron Türk şirketi TUSAS kılıfında sokulmayı planlıyor. Hem işçilerin, köylülerin, halkın gelirlerinden önemlice bir bölümü hiç bir şey üretmeyen, yalnızca ölüm üretecek F-16 uçaklarını on yılda yavaş yavaş verecek. Her uçak için 15-20 milyon dolar ödeyeceğiz. Dynamics tekelciyle birlikte daha bir çok Amerikan tekelci de yok telisi, yok radarı deyip ülkemize üşüşecek. İki yılda 24 tanesi yere cakılan bu uçan tabutların, bölge ülkelerine satışına da paravanlık edeceğiz. Dahası Dynamics tekelci tarım ürünlerimizi pazarlama hakkına da kavuşacak. Bu Amerikan tekelci ayrıca madenleri-

mizle, konfeksiyon ürünleriyle de ilgileniyor. Geçtiğimiz günlerde Hazine Genel Müdürlüğü ve DPT yetkilileri ile Dynamics uzmanları bu konuları görüştüler.

Öteyandan F-16 anlaşmasının uygulanabilmesi için Türkiye'nin her yıl Washington'dan yeni kredi alması şart. ABD yönetimi her yıl bu krediyi vermek için Türkiye'ye yeni yeni koşullar dayatacak. Bu anlaşmayla, açılan kapılardan, her seferinde militarizm, gerici-lik, saldırganlık ve yoksulluk, kölelik girecek, ulusal kaynaklarımız, emek ürünlerimiz çıkacak!

İşte Savunma Bakanı'nın, Hava Kuvvetleri Komutanı'nın "ulusal savunma sanayimizi kuruyoruz" diye tanıtmaya kalktıkları anlaşmanın özü kısaca budur.

Olimpiyat gelenekleri üstün gelecektir

ABD'de 23. Yaz Olimpiyatları'nın yapılacağı Los Angeles'de, tüm dünyadan sporcuların barış, dostluk içinde yarışacakları bir ortamın değil, halklar arasında kin ve nefret sokmayı amaçlayan antikomünist, antisovyet bir psikolojik savaş alanının hazırlandığı açıkça görülmüyor. Amerikan gazeteleri daha şimdiden olimpiyatlarda terörist saldırılarının olacağı ve bunların SSCB ve öteki sosyalist ülkelere örgütleneceği yalanlarını yayıyorlar. Televizyonda, spor gıysılı insanlara poliste nasıl sorgu yapıldığını konu alan dehşet verici filmler gösterilirken, FBI denetiminde bir araya gelen 14 antisovyetik örgüt SSCB'den, öteki sosyalist ülkelere gelecek sporculara karşı yıkıcı eylem planları yapıyor, kışkırtıcı gösteriler hazırlıyorlar. ABD yetkilileri, SSCB delegasyonuna olimpiyatlara katılma koşulu olarak kabul edilemez dayatmalarda bulunuyorlar. Sovyet sporcuları ve görevlileri kaba kuvvet kullanımı ile tehdit ediliyorlar. Dünya tarihi, böylece bir "olimpiyat" hazırlığına daha tanık olmamıştır. Amerikan emperyalizmi, dünyayı ateşe sürüklemeye, insanlığı nükleer bir savaşta yok etme saplantısını, spor alanındaki bu tür çirkin ve terörist komplolarla da ortaya koymuş bulunuyor. Washington, olimpiyatları uluslararası alandaki gerginlikleri arttırmanın bir aracı olarak görüyor. Barışa düşman olanlar amatör spora da düşmandır.

SSCB Ulusal Olimpiyat Komitesi, bir süre

KONUT SORUNU...

Başı 10. sayfada
Çünkü sosyalizmde konut bir haktır. Devlet eliyle kurulan konforlu konutlar, çok ucuza kiraya verilir. Bu miktar SSCB'de bir ailenin aylık gelirinin % 3'ünü geçmez. DAC'da, alle gelirinin ortalama % 4'ü kiraya ayrılır. Ve devletin konut masrafları sürekli arttığı halde kiralar hep aynıdır. Kiracı olduğu konuttan emekçiyi kimse atamaz. Oturma hakkını kimse elinden alamaz. Merkezi planlamaya sahip ve sanayileri güçlü, emek üretkenliği her yıl artan, bilimsel-teknik devrimin sonuçlarını halkın yararına değerlendiren sosyalist ülkeler, bu nedenlerle, her yıl daha çok konutu, daha ucuza ve daha konforlu üretilip, halka sunmaktadır.

Ülkemizde de konut sorunu ancak sosyalizmde kesin çözüme kavuşabilir. Ama sorunu hafifletmek için daha bugünden birçok önlem alınabilir. Konut sorununun çözümü yolundaki bu ilk adımları ancak ulusal demokratik güçlerin hükümeti atabilir. TKP programı, ulusal demokrasi bölümünde "konut ve kentleşme" sorunlarının çözümü doğrultusunda atılacak bu ilk adımları şöyle sıralıyor: "Kıraların denetlenmesi, konut üretiminin devletin ana bir görevi olması; emekçilere sağlıklı, düşük kiralı, sağlam konutlar sağlanması; konut kooperatiflerinin geliştirilmesi, çevre sağlığını koruyan modern kentleşme planlarının yapılması ve uygulanması; kanalizasyon sorununun çözülmesi". (TKP Programı, s.40)

Arsa fiyatlarının ve kiralaların dondurulması; tek bir kira standartının saptanması; tüm konutların demokratik olarak seçilmiş, sendikaların ve halk temsilcilerinin aktif olarak

Bu anlaşmanın imzalandığı günlerde Varşova Antlaşması Örgütü üyesi sosyalist ülkeler böylesi saldırgan silahların ülkemizde konumlandırılmasına gerekçe yapılan tüm sayıları bir kez daha cürüten bir öneriyle tüm NATO ülkelerine başvurdular. Bu anlaşma önerisi ülkelerin savunmasını karşılıklı güvenlik temelinde sağlayacak, yüz milyarlarca liramızın ölüm makinalarına harcanmasını önleyecek bir öneridir. Şimdi Varşova Antlaşması Örgütü üyesi sosyalist ülkelerin anlaşma önerisi Türkiye de içinde NATO üyesi ülke yöneticilerinin çekmecelerinde bekliyor.

Türkiye tarihinin en büyük ihanet belgelerinden biri olan F-16 anlaşmasını imzalayan Evren-Özal ikilisi, bu barışçı, günlük sağlayıcı önerilere yanıt veremekte, Amerikan silahlarıyla, Ortadoğu'da "güçlü" devlet olma düşleri peşinde halkı, tüm ülkeyi yıkıma sürüklüyor.

Önce bir açıklama yaptı. Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ne ve Los Angeles Hazırlık Komitesi'ne başvurarak, bu durumun düzeltilmesini istedi. Öteki sosyalist ülkeler de benzer başvurularda bulundular. Ne ki Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin yaptığı uyarılar Washington'da hiçe sayıldı. Tersine Reagan yönetimi olimpiyatları bir psikolojik savaş alanına dönüştürme cabalarını daha da yoğunlaştırdı. Bunun üzerine, SSCB Olimpiyat Komitesi ve öteki sosyalist ülkelerin komiteleri, bu durumda, sporcuların Los Angeles olimpiyatlarına katılmasının, sporcuların güvenliğini tehlikeye atmak demek olacağını bildirerek, oyunlara katılmayacaklarını açıkladılar. Daha önce de Yunanistan sporcuları, olimpiyat ateşinin ABD'de bir ticaret ve reklam konusu yapılması üzerine, ateşin yakılması törenlerine katılmamışlardı.

Olimpiyat ruhu, olimpiyat gelenekleri, barışın, halklararası dostluğun güçlü bir unsurdur. Şimdi Washington, yüz milyonlarca insanın spor sevgisini, dostluk özlemlerini bencil çıkarları için kabaca çiğnemek istiyor. Sovyetler Birliği'nin Washington'un bu çirkin yüzünü açığa çıkararak uluslararası tutumunu karalamaya cabalıyor. Bu teröristler, olimpiyat ruhu karşısında, halkların barış ve dostluk özlemi karşısında 1980 Moskova Olimpiyatlarında olduğu gibi Los Angeles'de de ağır bir politik yenilgi almaktan kurtulamayacaklardır.

yönetiminin katılacağı kiralama merkezleri yoluyla kiraya verilmesi; bina ve arsa vergilerinin emekçiler yararına yeniden düzenlenmesi; gecekonduların yıkılmasının yasaklanması, gecekondular üzerindeki vergilerin kaldırılması; devletin kendi olanaklarıyla yapacağı sosyal konutların dağıtımında gecekonduda yaşayanlara öncelik verilmesi, büyük inşaat projelerini gerçekleştirmek için devletin sosyalist ülkelerle işbirliğine gitmesi; konut standartlarının en geniş ve en dar sınırlarıyla bağlayıcı bir şekilde saptanması; kamuya ait arsaların satışının yasaklanması; gecekondular bölge ve köylerde kamu kuruluşlarıca sürekli konut bakımı yapılması, burada oturanlara konut koşullarını iyileştirmek için devlet yardımı yapılması. Konut sorununun çözümü için yapılan tüm girişimlerde tüm planlama yönetim ve kontrol alanlarında, demokratik olarak seçilmiş, sendika ve halk temsilcilerinin aktif söz sahibi olmasının sağlanması vb. gibi önlemlerle bu ilk adımlar daha da pekiştirilmelidir.

İZMİR BALATÇIK...

Başı 1. sayfada
Sı için başvurduğumuzda, yerinde olmadığını söylediler. Çoluk-cocuk yığılan bu kalabalığı gören belediye yetkilileri, bizi dışarı atmakla kalmadılar, 'dağılmazsanız polis çağırırız' diyerek tehdit de ettiler. Sonra da gelip gecekondularımızı yıktılar."

Sokak numarası ve arsa vergilerini cezalı olarak ödeyen yurttaşların, aile başına yaklaşık 400-500 bin lira kayıpları olduğu belirtiliyor.

Olaydan hemen sonra TKP İzmir İl Örgütü dağıttığı bir bildiriyi gecekonduların yıkımını protesto etti.

ONLAR SÜNGÜYE...

Başı 1. sayfada
e çağırıyor, "terör eylemlerine izin veremeyeceğiz" sözleriyle iş, ekmek, toprak istemlerini tehdit ediyor. Genel Kurmay arda da yayınladığı bildirilerle cezaevlerindeki direnişçileri ve yakınları üzerinde baskı kurmaya çalışırken, "sivil başbakan" Özal yükselen genel af istemi karşısında kıvrılıp bükülüyor, halkı oyalamaya çalışıyor. Bir yandan da mahşer gününü andırır bir "sosyal patlamalar" edebiyatıyla halkı korkutmaya, savaşına atılmaktan alıkonmaya çalışılıyor.

Seçimlerden sonra gazetelere "İşte özledikimiz politik istikrar sağlandı" diye manşetler attıran işbirlikçi oligarşi, şimdi, daha bunların mürekkebi bile kurumadan, hükümetten tasfiye edilmesi gereken bakanların listesini yapıyor. Dışarda, içerde atacakları her adım, onları daha da yıpratıyor, bunalmı daha da derinleştirecektir. Evren-Özal ikilisi süngüden başka birşey güvenemez.

1 Mayıs'ta ülkenin çeşitli kentlerinde binlerce işçilerin, yurtsever gençlerin gerçekleştirdikleri propaganda eylemleri, bu yıl önceki yıllara oranla daha yaygın oldu. Şimdi fabrikalardan gelen küçük direnişlere ilişkin haberler de daha sıklaşıyor. Cezaevlerindeki politik tutukluların direncini kırmayı başaramadılar.

İşte böyle bir ortamda 6 sol parti bir araya gelerek eylem birliğinde somut bir adım attılar, halkımızı genel politik af savaşımını güçlendirmeye çağırıyor. Bu eylem birliğinin ilk olumlu sonuçları Batı Avrupa'da 170 bin imza toplanmasıyla sonuçlanan kampanyada ve Avrupa Konseyi önünde düzenlenen mitingde görüldü. Bu eylem birliği daha da güçlenmeli, daha da genişlemelidir.

Burjuva muhalefetin sıralarında yerel seçimler sonrasında görülen şaşkınlığın yavaş yavaş sona erdiği, henüz kısık bir sesle de olsa seçim isteminin savunulmaya başlandığı görülmüyor.

Yığınları işyerlerinde, mahallelerde, okullarda somut istemler çevresinde birleştirmek, örgütlemek. Şimdi tüm parti örgütlerinin çalışmalarını çevresinde yoğunlaştıracakları ana hedef budur! Diktatörlük karşıtı muhalefete boyun eğmez bir direnç kazandıracak ana güç bu birlik olacaktır.

Başı 3. sayfada

"Yeni biçim" kavramında vurgu "yeni" sözcüğüdür. Burada başka bir program hazırlanması söz konusu değildir. Başka bir programa gerçekten de gereksinimimiz yoktur. Çünkü, bugün yürürlükte bulunan programda yer alan doğrudan komünizm kuruculuğu ile ilgili stratejik görevler henüz yerine getirilmemiştir. Bu nedenle biz, yalnızca , partinin 3. Programının yeni biçiminden, yeniden kaleme alınmasından söz ediyoruz.

Programın yeni biçiminde sınıfsız sosyalist toplum, yeni toplumsal-ekonomik biçimlenmenin gelişmesinde en önemli kilometre taşlarından biri olarak ele alınmalıdır. Ve bu arada, sınıfsız toplum yapısının oluşmasında öncü gücün, dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfı olduğunu vurgulamak gerekir.

Sınıfsız sosyalist toplumun oluşması, tam sosyal türdeşliğe giden yolda önemli bir aşama olacak ve kuşkusuz, üstyapının tüm alanlarında özlü değişiklikler getirecektir. Bu bağlamda Program, partinin , sosyalist demokrasimizin ve devletimizin, halkın sosyalist özyönetiminin tüm biçimlerinin gelişmesi konusundaki görüşünü ortaya koymak zorundadır.

Programda,olgun sosyalizm koşullarında ulusal sorunun karakterinin açıklanması, ulusların geleceğinin, toplumsal yaşamın enternasyonalleşmesi, nesnel süreçleri ve ulusların adım adım, ama sürekli birbirlerine yaklaşması ışığında aydınlatılması gerekecektir.

Programın yeniden kaleme alınmasında kilit sorunlardan biri,yeni insanın, uyumlu gelişmiş kişiliğin oluşması sorunudur. Elbette, öteki sorunlarda olduğu gibi, bu sorunun aydınlatılmasında da idealize etmekten kaçınmak ve boşa atış yapmamak gerekir.

Tüm belge için merkezi ve herşeyle ilgili konu partidir. SBKP'nin bütün Programı, partinin strateji ve taktiklerini, onun eylem ilkelerini, Sovyet toplumunun politik sistemindeki yerini ve rolünü ortaya koyan bir programdır. Partinin yönetici rolünün artması ile sosyalist demokrasinin derinleşmesinin, bütünsel, bölünmez ve yasal bir süreç olduğunu göstermek önemlidir.

Anlaşılabileceği gibi, Program metninin ana bölümü, ülkenin iç gelişme sorunlarına ayrılmıştır. Çünkü dış politikada ve barış davasında başarılarımız da, eninde sonunda bu sorunların çözümüne bağlıdır. Genel olarak kapitalizmle yarışmanın göstereceği gelişme de buna bağlıdır. Bu yarışmayı sosyalizm kazanacağına kuşumuz yoktur. Ama bununla bir-

likte, çağdas kapitalizmin tarihsel olarak yıkılmaya mahkum olduğunu vurgularken, onun kendi genel bunalımı koşullarında bile halâ hîç te az olmayan, henüz tükenmiş sayılamayacak gelişme potansiyellerine sahip olduğunu hesaba katmak gerekir.

Partimizin içinde eylem yürütmek zorunda olduğu dış koşullar son derece karmaşıktır ve hızla değişmektedir. Bu nedenle, dünyadaki durumun gelişme eğilimlerinden söz ederken Program, değerlendirme ve konularında güvenilir ölçüde bir kalıcılığa sahip olmalıdır.

Program bizim barış davasına sarsılmaz bağlılığımızı, bizim sosyalist topluluğun öteki ülkelerindeki kardeş partilerle birlikte nükleer yıkımı önleme çabalarımızı dile getirecektir. Öte yandan da savaş ve barış sorunlarının, tüm öteki global sorunlarda olduğu gibi, yaşılan sorunlar olmadığı görüşünü açıkça ortaya koymalıdır. Bu sorunlar, dünyadaki sosyal çelişkilerden, sınıf savaşımının gelişmesinden ayrı değildir. Demek ki, dünyanın sosyal cehresini değiştiren süreçlerin genel tablosunu çizmek gerekecektir.

Günümüzdeki devrimci sürecin gelişmesi, bizim işçi hareketiyle, ulusal kurtuluş hareketiyle ve öteki ilerici hareketlerle gelişme dayanışma konularımızdan hareketle aydınlatılmalı, bizim proleter enternasyonalizmi anlayışımızı açıklamalıdır.

Sosyalist toplumluk ülkelerindeki öteki Marksist-Leninist partilerin olduğu gibi, partimizin de kendini uluslararası komünist hareketinin ayrılmaz bir parçası saydığı tezi daha da geliştirilmelidir. Her kardeş parti gibi SBKP de bu harekette aktif bir rol oynamak, onun büyümesine ve başarılarına elden geldigince yardım etmek ister. Bu hareketin Marksizm-Leninizm bilimine daha sıkı dayanma, utkan sosyalist devrimlerin, reel sosyalizmin deneyimlerini daha derinlemesine benimsemesine destek verdiğimiz ilgi buradan kaynaklanıyor. SBKP'nin her sözünün özellikle onun Programındaki her sözün tüm dünya komünistleri için büyük bir ağırlığı vardır. O nedenle, bu sözleri büyük bir özenle seçmek gerekir.

SBKP Programının yeniden kaleme alınması, kuşkusuz, uluslararası alanda geniş bir yankı bulacaktır. Bundan sözedecek olanlar, yalnız dostlarımız değildir. Demek ki, en önemli parti belgesinin taslağı üzerinde çalışırken, onun dünya çapındaki ideolojik savaşında önemli bir rol oynayacağını gözönünde tutmak gerekir.

DIŞ SATIM ARTINCA...

Başı 5. sayfada

bin dolar olan akaryakıt alımı, 1982'de 3 milyon 850 bin dolara yükseldi. Oysa aynı dönemde makine alımı yalnızca 1 milyar dolardan 1 milyar 700 milyon dolara çıktı. Sanayinin gereksindiği öteki kalemlerin dış alımı da genellikle yerinde saydı. Bunun anlamı şu: Rakamlar 1979'dan 1983'e uzanan dönemde montaja yani dışarıya satılan sanayinin daha çok üretmeye başladığını gösteriyor. Girdisi yerinde sayan bir sanayi nasıl olacak da kalıcı bir dışsatım artışını gerçekleştirecek?

Dışsatımdaki artışın kalıcı, istikrarlı olmadığını bir üretim artışı ile beslenmemesi yeterince kanıtıyor. Saptanan artış dopingiyle yarışan sonra da yıldıya çıkan yarış atlarının durumunu andırıyor. Dışsatımla ilgili şu verilere de bir gözatalım: 1979'da OECD ülkeleri % 63,9'luk bir yer tutuyordu dışsatımımızda. Bu oran 1982'de % 44,5'e indi. Dışsatım tablolarında "Diğer ülkeler" diye gösterilen İran, Irak, Suudi Arabistan ve Libya'nın toplam payı ise 1979'da % 30,5 iken, 1982'de % 53,3'e yükseldi. Veriler dışsatımın OECD ülkelerinden Ortadoğu'ya kaydığını gösteriyor. Ortadoğu gibi bugün politik ve ekonomik açıdan son derece istikrarsız bir bölgeyle yapılan dışsatımın artışı ne kadar istikrarlı olabilir?

Sorular daha uzatılabilir. Ama bir önemli soruya arayacağımız yanıt, halkın aradığı asıl gerçeği çıplak ortaya koyabilir. Halk "dışsatımda artış olurken, neden sefalet artıyor?" diye soruyor. Gerçekten de 1978'

Başı 3. sayfada

düstri, inşaat, ulaşım ve iletişim alanında çalışanların toplam sayısı 550 bin dolayındır. Sendika örgütlerinin kurulduğu işletmelerde üretim artışı ve emekçilerin sosyal ve politik aktifliği gözle görüldür bir yükseliş gösteriyor. Son 6 yılda Afganistan'da SSCB'nin yardımıyla yüzlerce yeni işletme kuruldu.

İşte, Washington 'un ve Afgan devrimi kaçınıcı ceterlerin Afganistan'a karşı yürüttükleri ilan edilmemiş savaşın ardında yatan gerçek nedenler bunlardır. Bunların korkusu, Afgan halkının özerliliği savaşımıyla ve ADHP Genel Sekreteri ve Devrim Konseyi başkanı B.Karmal'ın Nisan devriminin 6.yıldönümünü töreninde de vurguladığı gibi, "Afganistan'ın bağımsızlık ve egemenliğini korumamın tek güvencesi olan SSCB ve öteki sosyalist ülkelerle enternasyonalist kardeşlik bağları"nın yardımıyla elde ettiği bu artan kazanımlardan, özgürlük ve ilerleme savaşımındandır.

O nedenle, Afganistan'a karşı yıkıcı eylemler için bu yıl Pentagon 125 milyon Dolarlık rekor bir harcama ayırdı. Aynı amaçlar için İngiltere 18 milyon Sterlin, FAC 60 milyon Mark, Japonya 4 milyar Yen sağladı. Kiralık ceterlere top, roket ve uçaksavar da içinde, en değişik silahlar veriliyor. Pakistan'da kurulan Afganistan düşmanı merkezlerde karşıdevrim ceterlerine CIA uzmanlarından yönetimde bozgunculuk, sabotaj ve terör talimi yaptırılıyor. 50'nin üstünde Batı radyo istasyonu Afganistan'a karşı nefret dolu karalama yayını yapıyor. Bu yayınlar son 5 yılda 20 kat artarak, günde toplam 60 saate çıktı.

Ne ki, "Nisan'ın öfkeli ateşi" kanlı dolarlara, marklara, sterlin ve yenlere üstün geliyor, gelecek; "umut türküsü" karanlık dünyasının çatlak sesini bastırıyor, bastırarak. Tarihin gidişi Afganistan'da da geri döndürülemiyeciktir.

Mektuplarınızın bize ulaşip ulaşmadığını öğrenmek için TKP'nin Sesi'ni dinleyin. Radyomuz Çarşamba akşam ve Perşembe gündüz yayınlarında, ulaşan mektupların dö-kümünü veriyor.

de kişi başına düşen milli gelir 1319 dolardı. 1983'te ise 914 dolara düşmüştür. Emekçilerin bundan aldıkları pay ise aşırı gerilemiştir. Neden dışsatım artıktıkça halkın cebindeki para böyle eksiliyor?

Araştırmaya çalışalım: Dışsatım artan bir üretime dayanmıyor. Dışsatımdaki artışlar yatırıma dönüşmüyor. İşsizliği azaltıcı bir işlev görmüyor. Dışsatımdaki artış, esas olarak Türk Lirasının dolar karşısında sürekli ve büyük orantılda değer yitirmesine, dışarı ucuz mal satmaya dayanıyor. TL değer yitirdikçe üretilen mallar dışarıya değerlerinin çok altında satılıyor. Degerinin altında satılmaları koşuluyla, Türk mallarına pazar açılıyor. Buna karşılık, dışardan aldığımız her kalem malın fiyatı sürekli artıyor. Sonuçta şöyle bir tablo ortaya çıkıyor. Dışsatımdaki dolar olarak her artış, miktar olarak çok daha fazla malın dışarı çıkması demek. Dışsatımda ise tam tersi. Dolar olarak her artış, çok daha az malın içeri girmesi demek. Bu mekanizma emperyalist sömürünün artması demek. Buna devletin, işbirlikçi holdinglerin, dışsatımcıların kârlarını, halkın cebinden garanti etmesi ekleniyor. Dışarıya düşük kur nedeniyle ucuza mal satan dışsatımcı kâr eksikliğini, vergi iadesi, kur farkı vb. yollarla halkın cebinden kapatıyor. Bu sömürü ve yağmaya bir de, dışa satılacak malları daha ucuza maletmek için, işçi ücretlerinin, köylü gelirlerinin sürekli geriletilmesini eklemek gerekiyor.

İşte bu yüzden dışsatım artıktıkça emperyalistler ve işbirlikçileri zenginleştiği için halkın sefaleti de artıyor. Ve ülkemizdeki ekonomik bunalım daha da derinleşiyor. Özal'ın "dışsatım artırarak köşeyi dönceğiz" sözleri bu veriler karşısında koskoca bir yalan olmaya devam ediyor.

REAGAN YÖNETİMİ

Başı 3. sayfada

Reagan'ın "terörizme karşı savaş" paravanası ardındaki "yasal önlemler" politikası, CIA'nın Ortadoğu'da ve Türkiye'deki gizli-aci terörist ve casusluk eylemlerini çok daha artıracaktır. Türkiye, daha şimdiden bu kampanyaya alet ediliyor. Reagan'ın Amerikan terörizmini yasallaştırmayı amaçlayan tasarılarını Kongreye sunduğu günlerde Ankara'da Amerikalı uzmanların da katıldığı "uluslararası terörizm" konulu bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda ve daha sonra boyalı basında, bilinen antisovyetik yalanlar yinelenildi, Reagan'ın son "önlemler paketi" Ermeni terörizmine karşı Türkiye'ye bir yardım gibi gösterildi.

Cuntacı generallerin "terörizme karşı savaş" paravanası altında, ülkemizi boydan boya bir hapisaneye çevirdiğini gören halkımızdan, onların Amerikalı efendilerinin şimdi aynı maskeyle tüm dünyayı bir nükleer mezarlığa çevirme yolunda ilerlediklerini kimse gizlemeyi başaramayacaktır.

TKP'nin Sesine kulak ver!

Hergün saat 5'de 25m, 11820 kHz; saat 7, 9, 11, 13, 17, 19'da 31m, 9585 kHz; saat 21, 23, 01'de 49m, 6200 kHz; Pazar günleri bunlara ek olarak saat 15'de 31 m, 9585 kHz.

"SAYGIDEĞER İŞADAMLARIMIZ"

Başı 5. sayfada
Bernard Nahum'la 1944 yılında ortak oldu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerikan O-liver ve US Rubber şirketlerinin Türkiye acentalığını aldı. Aralarında General Electric, Mobil, Fiat'ın da bulunduğu 100 dolayında Amerikan ve Avrupa şirketinin Türkiye temsilciliğini yapmaktadır. İsak de Eskenazi, Koç Holding'in mali işler müdürüdür. Ulusu hükümetinin Sanayi Bakanı Sahap Kocatopçu, Koç topluluğu İdari K. Başkanıdır. Koç'un Generallerle yakın ilişkileri vardır. İlk kuruluşunda OYAK'ın yönetim kurulu üyeliğine getirilmiştir.

Yedinci "rekortmen" Kemal Horzum, Ankara "Mafya"sının başlarından. Haraç keser, esrar satar, kumar oynatır, adam vurur. Ankara kabadayılarında Ahmet Turgut ve Yusuf Koç'la birlikte çalışır. (Hürriyet, 4 Eylül 1983) MDP'nin başı emekli general Turgut Sunalp, partisinin ilk genel merkezini "Mavi Köşk" diye bilinen Kemal Horzum'un Ankara, Cinnah Caddesi 40 Numaradaki işyerine kurmuştu. MDP Genel Merkezi'ni telefonla aradığınızda karşınıza "burası Tekspas Şirketi" diyen "Mafya Şefi" Kemal Horzum çıkıyordu.

Vergi "rekortmen"leri arasında sekiz ve dokuzuncu sıralarda yer alan Ahmet ve Mehmet Onur kardeşler, inşaat müteahhitleridir.

Onuncu sıradaki Rahmi Koç'tan sonra onbirinci sıradaki Mehmet Ali Yılmaz, 24 Ocak sonrası multi-milyarderlerinden biridir. TEK-ARD Holding'in başı, Trabzonspor Kulübü'nün Başkanı, Güneş gazetesinin sahibidir. 30 milyar liraya mal olacak Tuzla Deniz Harboku İnşaatını, Taşucu Nükleer santralini altyapı ihalelerini almıştır. Daha çok askeri ve resmi taahhüt işlerine girmektedir. (Tercüman, 30 Nisan 1983 ve Nokta Dergisi, 26 Aralık 1983)

Yalnızca TC'nin bu "vergi rekortmenleri" listesi bile, TKP Programında yer alan aşağıdaki bölümleri çok açık doğruluyor:

Aracı-vurguncu burjuvazi: Karaborsa, spekülasyon, tefecilik, kaçakçılık ve devlet sektörüne ve orduya müteahhitlik yoluyla, yasal ve yasadışı yollardan büyük kârlar sağlayan aracı-vurguncu burjuvazi, bir dizi dolaylı-dolaysız yolla, emperyalist çevrelerle ve işbirlikçi

Emekçiler, durmak bilmeyen zamları protesto etmek için hükümete karşı birleşin!

tekeli burjuvaziyle, bürokratik burjuvaziyle, ordu üst yönetimiyle ilişkili içindedir.

İşbirlikçi oligarşi: Bugün Türkiye'de ekonomi ve devlet üzerinde egemenliği, işbirlikçi oligarşi elinde tutuyor. İşbirlikçi oligarşi, işbirlikçi tekeli burjuvaziden ve onun çevresinde kenetlenmiş olan işbirlikçi büyük burjuvazinin, büyük toprak sahiplerinin, bürokratik burjuvazinin, aracı-vurguncu burjuvazinin en kodamanlarından, ordu üst yönetiminden ve emperyalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin ülkedeki temsilcilerinden oluşuyor. Bu kesimler, aralarındaki kimi çelişiklere karşın, halka ve onun ulusal çıkarlarına karşı sıkı sıkıya kenetlenmişlerdir.

(TKP Programı, s.22-23)

6 PARTİ ORTAK ÇAĞRI

Başı 1. sayfada
yaygınlığa ve etkinliğe kavuşturmayı görev biliyor. Ülkemizin ve dünyanın tüm barış ve demokrasi güçlerini, halklarını dayanışmaya çağırıyor.

Cezaevlerindeki yurtseverler, tutuklu yakınları birliğini ve direnişini güçlendirin, yalnız değilsiniz!

Türkiye ve Kürdistanlı emekçiler; Aydınlılar, Gençler, Kadınlar; Barış, demokrasi, iş,emek istiyorsanız faşist rejimin halklarımızın bu en seçkin, yığıt, namuslu evlatlarını yok etmesine izin vermeyin, onları kurtarmak için sesinizi yükseltin! Politik tutuklularla ve yakınlarıyla dayanışma gösterin. Politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir af için yürütülen mücadeleye omuz verin!

Tüm demokrat ve barışsever insanlar!
Barış, demokrasi ve insan hakları adına, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki onbinlerce siyasi tutuklunun sistemli işkence ve zulüm altında yok edilmesine göz yummayın, ülkemizdeki politik tutuklularla dayanışma gösterin. Faşist rejimi, onu mali ve politik alanda destekleyen çevreleri protesto edin. İşkencelerin, idamların son bulması, politik tutukluların salıverilmesi için ülkemizdeki demokrasi güçlerine destek olun!

Kürdistan Öncü İşçi Partisi

Türkiye İşçi Partisi

Türkiye Komünist Partisi

Türkiye Komünist Emek Partisi

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi

GECEKONDU YIKIMI...

Başı 10. sayfada
almak için önce yüzbinlerce lirayı, sonra da yok pahasına kondusunu da vurgunculara kaptırmak.

Gecekondu içinde oturanındır Ev yapmak suç değil haktır

Özal başka çaresi olmadığı için gecekondu yapmış yurttaşlara "Suçlusunuz, ama para vereni affederim" diyor yüzüzce. Yoksul vatandaşda kendi malını tekrar satmak istiyor. Oysa gecekondu yapan yurttaş suçlu değildir. Gecekonduyun affa değil, bakıma, alt yapıya ihtiyacı var.

Özal bir yandan da son üç yıldır yapılan yüzbinlerce yeni gecekonduyu yıkım kararı vererek gecekondu halkını bölmek istiyor. Gecekondu halkı buna aldanmamalıdır. "Tapu" ne kurtulustur, ne de gecekondu yıkımları için bir engel! Eski-yeni tüm gecekondu sahibi ya da kiracısı emekçiler, örgütlenmeli, birleşmelidir. Yıkıma karşı, paralı tapu tuzağına karşı, çelikten bir gecekonducular cephesi kurulmalıdır. Gecekondu mahallesine yıkıma ve soyguna giden Özal hükümetine, geçit verilmemelidir.

- Gecekondu yıkımı derhal durdurulmalıdır. Hiçbir gecekondu yıkılamaz!

- Gecekondu içinde oturanındır! Gecekondu oturanlara parasız ve sürekli oturma hakkı!

Komünistler bu istemlerin çevresinde gecekondu semtlerinde oturan en geniş yığınları birleştirmeye çalışacak, hükümetin vaadettiği tapuyu almak için gecekondu sahiplerinin yapacakları çıkışları desteklemekten de geri durmayacaklardır.

TKP'nin Sesi radyosuna, Atılım'a, TKP'nin sözlü ve yazılı tüm yayınlarına yazı ve haber gönderin, görüşlerinizi iletin. Yollayacağınız mektuplara gizli kalması gereken bilgileri kesinlikle yazmayın!

Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 10 327
Stockholm-İSVEÇ

STRASBOURG'TA EYLEM BİRLİĞİ

Başı 1. sayfada

Ote yandan, Türkiye'deki faşist rejimin içyüzünü tüm dünyada sergileyerek, Batı Avrupa'dan Amerika'ya kadar geniş bir dayanışma hareketi yaratan 170 bini aşkın imzayla Türkiye'deki zindanlarda direnen yurtseverlerin sesini duyuran ve genel af kampanyasını yükselten demokrasi güçlerinin eylemleri bundan böyle daha da güçlenerek sürecektir. Demokrasi güçleri arasında kurulan eylem birliğinin pekişmesi ve daha da genişlemesiyle, ülkemizde demokrasi için savaş da güçlenecektir. Avrupa Parlamentosunda gerici, sağ kanat tükürdüğünü yalamıştır. İlerici güçler, sol kanat ise bizimledir. Onlarla demokrasi ve barış için ortak savaşımızda yine yanınız.

Avrupa Konseyi,kendisi hakkında karar verdi

Avrupa Konseyi Siyasi Komisyonu'nun Türkiye raporörü Stelnerin son raporunda şu sözler yer alıyordu: "Aksayan ve kaygı verici en önemli nokta Türkiye'de halâ temel hak ve özgürlüklerin çignenmesi, sendikalar kısıtlamalarının, yasa-kıtların sürmesidir. Hapishanelerdeki insanlık dışı uygulamalar ve üç yıldır sürüp giden politik ve sendikalar davalardır. Türkiye hapishanelerinde üç yıldır sıkıyönetim mahkemelerinin vereceği

kararı bekleyen binlerce insan bulunmaktadır..."

Türkiye'de demokrasinin olmadığına itirazı olan bu rapora rağmen, bizzat bu raporun yazarı da dahil olmak üzere Avrupa parlamentosunda Batı Avrupa gericiğini temsil edenler, NATO'cular, bile bile, Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nde kalması için oy kullandılar. 10 çekimser, 50 red oyuna karşılık 91 oyla Türkiye Avrupa Konseyi'nde kaldı. Böylece, Türkiye'deki faşist rejimin parlamentosunun göndereceği bir delegasyon bundan böyle Konsey çalışmalarına katılabilecek ve "temel demokratik hak ve özgürlükleri, insan haklarını savunmayı kü-tüğüne yazmış" bu Konsey'de demokrasi adına ahkâm kesecek.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi'nin 7 Mayıs günü Strasbourg'da başlayan yıllık toplantısında alınan bu karar, Türkiye'deki faşist baskı ve terör rejiminin onaylanması oldu. Batı Avrupa'ya Amerikan nükleer roketlerinin yerleştirilmesi kararı karşısında nasıl Batı Avrupa'nın ilerici,barışçı, güçleriyle gerici ve NATO'cu güçleri karşı karşıya geldiyse, faşist bir rejimin onaylanmasında da bu iki B.Avrupa karşı karşıya gelmiştir. Batı Avrupa'ya Amerikan ölüm roketlerinin yerleştirilmesini onaylayan Avrupa Konseyi'ne egemen gerici kanat, elbette Türki-

ye'de Amerikan emperyalizminin, NATO'nun canavarca planlarını onaylayan faşist rejime destek verecekti. Avrupa Konseyi içinde barışı savunan ilerici güçler Türkiye'de de demokrasi güçlerini savundular. Amerikan emperyalizminin, NATO'nun savaş planlarının ortakları ise Türkiye'deki faşist rejimin yanında yer aldılar. Barışın demokrasiyle, savaşın ise faşizmle kopmaz kan bağı bu olayda bir kez daha belgelendi. Avrupa'daki işçilerimizin gazetesini Türkiye Postası oylama öncesinde "Konsey..Türkiye hakkında

değil,kendisi hakkında karar verecektir. Avrupa Konseyi'nin bütün temel belgelerinde yer alan 'insan hakları' ve 'demokratik özgürlükler' konusundaki sözlerin gerçek-ten bir anlamı var mıdır, yoksa bunlar kağıt üzerinde kalmaya mahkum fiyakalı sözlerden mi ibarettir?" diye yazıyordu. Evet Konsey kendisi hakkında karar vermiştir. Bundan böyle, Türkiye'de Evren-Özal ortaklığı biçiminde sürmekte olan faşist rejimin tüm uygulamalarının sorumluluğunu bu karara oy verenler de taşıyacaktır.

35 SAATLİK İŞ HAFTASI

Başı 4.sayfada

sındır, hem de yabarcı düşmanlığını geri püskürtmek için savaşsındır. Bu savaşım ancak Alman işçilerle birlikte,omuz omuza verilebilir. Nitekim Türkiyeli göçmen işçilerin örgütü FİDEF'in 8.Kurultayında, 35 saatlik iş haftasının daha güçlü desteklenmesi kararı alınmıştır. FİDEF, Türkiyeli işçilere, onları geri göndermek, ailelerin birleşmesini önlemek, serbest dolaşım hakkını tanımak isteyenlerle, 35 saatlik iş haftası istemine karşı çıkanların aynı güçler olduğunu gösteriyor.

TKP MK Genel Sekreteri H.Kutuluoğlu FİDEF'in 8. Kurultayına gönderdiği mesajda TKP'nin "FİDEF'in çatısı altında birleşen

Türkiyeli işçilerin F.Alman işçi sınıfı ile birlikte 35 saatlik iş haftası savaşımına büyük bir değer biçtiğini" belirtti. Türkiyeli komünistler, göçmen işçilerin sendikalarında daha aktif rol almasını, grevlere daha çok katılmasını sağlamak için vargüçle çalışıyor. Kardeş AKP ile birlikte, işyerlerinin korunması ve güvence altına alınması, tekellerin saldırılarının ve gerici Kohl hükümetinin geriletilmesi için verilen 35 saatlik iş haftası savaşımına en önde katılıyorlar. Federal Alman işçi sınıfının bu savaşımındaki her başarısı, Türkiye işçi sınıfının savaşımına da önemli bir destek olacaktır.

Gecekondu sahibi ve kiracısı tüm emekçiler! Yıkımcı soyguncu
Özal hükümetine karşı birleşin!

Gecekondu içinde oturanındır! Gecekondu yıkımına son!

•Nesrin TAŞOVA

"Gecekondulara tapu vereceğiz". Yerel seçimler öncesinde Özal'ın en çok tekrarladığı sözlerden biriydi bu. Hatta onun emriyle "sarı" renki tapu tahsis belgeleri çok acele olarak bastırılmıştı. Gecekondu halkına "ANAP'a oy ver, tapunu al" dediler. Ankara'da tüm nüfusun % 73'ünü, İstanbul'da % 51' ini, İzmir'de % 42'sini oluşturan gecekondu halkı dikkatle izlemeye başladı gelişmeleri. Coğu umutlandı.

Fakat ne olduysa seçimlerden sonra oldu. Önce İstanbul'da başladı gecekondu yıkımları. Ve son hızla devam ediyor. Ümraniye'de 212 gecekondu yıkıldı ilk elde. Yine İstanbul'un Büyük Armutlu ve Beşiktaş semtlerinde yüzlerce gecekondu yerle bir edildi. Ankara Macunköy'de 1500 kişinin yaşadığı 200 gecekondu, İzmir Balatçık'ta 70 gecekondu buldozerlerle, polis zoruyla yıkıldı. İzmir'de yıkım Gültepe ve Çamlıca semtlerinde devam ediyor. Ve "40 bin adet gecekondu" yıkılana kadar devam edecek. Çünkü İzmir'de imar affı kapsamına girmeyen 40 bin gecekondu var. Ve İzmir'in ANAP'lı belediye başkanı Burhan Özfatura şöyle diyor: "Böylece şimdi imar affı yasasını en iyi biçimde uygulamış oluyoruz".

Türkiye Komünist Partisi İzmir İl Komitesi Karşıyaka ve Çiğli ilçelerinde geniş bir şekilde, ev ev dağıtılan bir bildiriyle gecekondu yıkımını protesto etti.

"...Yurttaş, Balatçık köyünde meydana gelen gecekondu yıkımı, faşist cuntanın uyguladığı politikanın bir sonucudur. Bu yıkım yarın diğer emekçi semtlerinde de yapılacaktır. - Gecekondu yıkımını durdurmak için faşist cuntaya karşı savaşıma yükseltelim!
- Gecekondu yıkımı durdurulsun!
- Evren-Özal diktatörlüğünü yıkalım, ulusal demokrasiyi kuralım!

Türkiye Komünist Partisi İzmir İl Komitesi"

Gecekondu halkı bir kez daha aldatıldı. Tapu bekleyenlere evlerinin yıkıntıları başında ağlamak düştü. Çünkü 25 Mart'tan önce çıkmış olan imar ve gecekondu affı yasasına göre "2 Haziran 1981'den sonra yapılan gecekondu sahipleri yasadışı yapıları yıkılmayacak"tı. Önce imar affı yasa tasarısını uzun süre yasalaştırmayıp gecekondu yapımını teşvik ettiler. Sonra Özal, oy almak için "her gecekonduya tapu vereceğiz" yalanıyla özellikle teşvik etti gecekondu yapımını. Şimdi "af dışında kalanlara tapu yok, yıkım var" diyorlar. Gerçek gelirleri sürekli azalan emekçiler dışlarından tırnaklarından artırarak yaptıkları gecekondu sahipleri da yitiriyorlar şimdi. DİE verilerine göre "1978 yılında 9,5 yıl çalışması karşılığı konut sahibi olabilen asgari ücretlinin, aynı konuta sahip olabilmesi için şimdi yemeden içmeden 18 yıl çalışması gerekiyor". İşte bu koşullarda kendine güç bela ancak bir gecekondu yapan emekçiler şimdi sokağa atılıyor. Özal bir yandan gecekondu sahiplerini, sağlama yararıyla yıkarak da "tapu tahsis belgesi" adı verilen bir kağıt parçası karşılığında haraç almayı planlıyor. O, gecekondu halkına haris bir tüccarın gözüyle bakıyor. Gecekondulardan onbinlerce lira almaya "yeminli özel teknik bürolar" kuruluyor. Bu bürolar, yalnızca alt sınırı belirlenmiş bir ücret karşılığı, gecekondu sahibine "tesbit ve değerlendirme belgesi" verecekler. Bu belge "tapu tahsis belgesi"ne temel olacak. Tabii böyle olunca bir rüşvet kapısı daha açılıyor. Halkın soyulması için bir alan daha. Ve bu soygun karşılığı gecekonducuya verilecek olan yalnızca geçici bir belgedir. Gerçek tapu sözde gecekondu böl-

gesinin imar planı hazırlanıp alt yapı tesisleri tamamlandıktan sonra verilecek. Ve bu arada gecekondu sahibi 4 yıl içinde bir de arsa bedelini ödeyecek. 1 Nisan 1984 tarihli Hürriyet şöyle yazıyor: "Bütçe açığını gecekonducular kapayacak".

Tapu: Gecekondu ağalarının rüyası

Zor bela yaptırdığı gecekonduya gene zor bela bir tapu alabilecek emekçiyi neler bekliyor? Önce tapuyu almanın, düşünülünün tersine bir şans olmadığını belirtmek gerek. Çünkü kendi emeğiyle, kendi parasıyla evini yapan emekçi, devlet konut sağlamadığı için bu sağlıksız koşullarda barınmak zorunda kalan yurttaş, bu sefaletin sürmesi karşılığında devlete ek bir para ödeyecek. Amerikan kafalı bezirgan Özal, sefaleti işte böyle parayla satacak.

Toplu konut fonu mu, tekellere hibe fonu mu?

İstanbul Sanayi Odası'nın yaptığı bir araştırmaya göre, şu anda 1,5 milyon konut açığı var ülkemizde. Ve bu rakam 1988'lere doğru 2 milyona varacak.

Şimdi sözde bu sorunu çözmek için bir "konut fonu" oluşturuluyor. Bu fon, sigaradan içkiye, benzinden gazyaya kadar halkın sürekli kullandığı mallara yapılan zamlardan, gecekondu halkından tapu yalanı ile alınacak paralardan ve bir de zenginlerin lüks tüketim malı kullanırken harcadıkları paranın bir bölümünden oluşacak. Yani, bu hesaba göre, başını sokacak bir evi olmayan yoksul halk zam yapıldıkça sevinecek. Zengin de ne kadar çok ziftlenirse, yoksula o kadar çok yardım etmiş olacak. Özal ne kadar çok zam yaparsa, halkı o kadar düşünmüş olacak. Özal'ın şaşıksakışı Günaydın gazetesi: ilk müjdeyi şöyle veriyor: "Konut fonu zamları geliyor".

Konut fonunda toplanmaya başlayan milyarlar, gerçekten konut sorununu çözmek için mi kullanılacak? Bu kârlı kapiya hemen Enka, Libas, Koza İnşaat, Doğuş, Oyak-Kutlutaş vb. büyük şirketlerin sıralanması fonun kimler için hazırlandığını gösteriyor. Özal'ın amacı, dış piyasada darboğazlarla karşılaşan inşaat şirketlerine yeni bir kâr kapısı sağlamaktır. Konut fonunun onların yağmasına sunmaktır. Fonun nasıl kullanılacağına hükümetten çok, Enka Holding'in başı Şarık Tara karar veriyor dersek bu abartma olmaz.

Konut kredisinden kimlerin yararlanabileceğine bakınca, Özal'ın "sosyal konut" balonunun ikinci bir amacı da çıkıyor ortaya. 70 metrekaresel bir ev almak isteyen bir insan önce 300 bin lira ödeyecek. İkinci yılın

Diyelim ki, tapuyu aldı bir yurttaş. Özal'ın uyguladığı ekonomik politikanın yoksullasmaı, işsizliği giderek artırdığı biliniyor. Emekçiler yaşayabilmek için sürekli kendilerinden bir şeyler satmak zorunda kalıyorlar. Tapulu bir gecekondu, kapitalizmde alınıp satılır mal demek. Artan yoksulluk, işsizlik emekçinin gecekonduğunu kısa vadede elden çıkartması sonucunu doğuracak. Böylece gecekonducuya yine kendi gecekonduğunu kiracısı durumuna düşecek. Yani sıfır noktasına, başlanan noktaya geri dönüş. Ama biraz daha yoksullukla, biraz daha sefaletle, ödenen arsa bedellerini, vergileri, teknik bürolara kaptırılan onbinlerce lirayı kaybetmiş olarak geriye dönüş.

Anlatılan süreç gecekondu ağalarının süratle artmasına, onlarca yüzlerce gecekondu sahibi vurguncu kapitalistin oluşmasına yol açacak. Zor durumda kalan emekçinin gecekonduşuna istahla el koyacak ağalar. Giderek gecekondu bölgelerini tümüyle kontrol altına almaya başlayacaklar. Günaydın gazetesi 2 Mart 1984 tarihli sayısında bir de şu müjdeyi veriyor: "Tapuyu kavuşacak olan gecekondu sahipleri, -siz 5-10 konut sahibi gecekondu ağası diye okuyun- gecekondu sahipleri yıkırtıp yerlerine çok katlı apartmanlar yaptırabilecekler. Yık-Yap'cı müteahhitlere geniş çaplı iş imkanı".

Böylece her alanda hızlanan tekelleşme, konut sahipliği alanında da gerçekleşecek. "Tapum olunca güvencem olur" sanan yoksul gecekondu halkını bekleyen budur. Tapu

Arkası 9. sayfada

sonuna kadar 600 bin lirayı tamamlayacak. Eğer ev bitmişse içine girip, bugünkü faiz oranlarıyla 20 yıl ayda 15 bin lira ödeyerek ev sahibi olacak. Bu koşullarda fondan kredi alabilecek olanlar ancak orta katmanların üst kesimleri olabilir. İşte Özal'ın "konut fonu"nunun bir amacı da bu kesimleri "sizi ev sahibi yapacağız" vaadiyle rejime bağlamaya çalışmaktır.

Eğer Özal'ın konut sorununu çözmek gibi sosyal bir amacı olsaydı, bugün örneğin kooperatifler eliyle yapımına başlanmış ama devlet kredi vermediği için bitirilemeyen 85 bin konutu bitirirdi önce. Bu konutları bitirmek bir yana Özal, özel inşaat şirketlerine sağladığı vergi muafiyetlerini bile bu kooperatiflere sağlamıyor. Ya da Özal gerçekten konutsuz insanları düşünseydi, pahalı olduğu için yıllardır alıcı bulamayan, boş duran onbinlerce konuta el koyar, bunları ucuza halka kiralar.

Konut yapımının hızlanacağı, böylece işsizliğin azalacağı iddialarına gelince. Yatırımın konusunda IMF reçetesi kesin: "Yatırım yok!" İSO başkanı ve inşaat malzemesi üreten bir dizi fabrika sahibi olan İbrahim Bodur feryad ediyor: "İMF'nin evimizde kadar girecek Toplu Konut hareketini geciktirmesine razı değiliz." Fakat yine gazeteler yazıyor: "Konut fonunu IMF denetleyecek." Özal'ın bütçesi açık verince, vadelerini unutup, ilk başka konut fonuna el atacağı da şimdiden bellidir.

Özal konut sorununu çözüyor. O sadece bu görüntü altında halkı bir kez daha soyuyor. Ve konut yapımı alanında da tekelleşmeyi getirerek, gecekondu ağalarını teşvik ederek konut sorununu emekçiler için daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmeyi amaçlıyor.

Konut sorunu nasıl çözülür?

Konut sorununun çözülmesi, konut yapımının bir kâr alanı olarak değil, toplumsal bir görev olarak görülmesiyle olanaklıdır. Ülkemizde -tüm kapitalist dünyada bu böyledir- insanın barınma ihtiyacı yalnızca kapitalistler için bir kâr kapısı olarak görülüyor.

Kapitalizmde ekonomik gelişmenin emekçilerin yaşam düzeyinde bir yükselme amacını taşımadığının en açık örneği, tüm kapitalist ülkelerde konut sorununun giderek büyümesidir. Bu ülkelerde her yıl yüzbinlerce alle eski evlerinin kirası fazla geldiği için daha kötü konutlara taşınıyor. Bir yandan da yüzbinlerce lüks daire pahalı olduğu için boş duruyor.

Oysa sosyalist ülkelerde artık gecekondu ve benzeri ilkel yapılar tarihe karıştı. Buralarda oturan insanlar, modern konutlarda insanca yaşama olanağına kavuştu. Artık sosyalist ülkelerde sorun barınma sorunu değil, daha da konforlu evlere geçmek. Ve sosyalist ülkeler bu hedefe doğru hızla ilerliyorlar.

Peki kapitalizmde bir türlü çözülmeyen bu sorunu nasıl çözüyor sosyalist ülkeler. Buralarda özel kapitalist inşaat kuruluşları yoktur. Konut bir kâr aracı, arsa bir vurgun aracı olarak kullanılmaz. Konut yapımı ve gereken bakımı tamamen devletin sorumluluğundadır. Arkası 7. sayfada